

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski

tel.: 0 25 787 22 04, 0 25 781 71 30, fax.: 0 25 781 71 49

e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

Miasto Sokołów Podlaski

Gmina Bielany

Gmina Ceranów

Gmina Jabłonna Lacka

Miasto i Gmina
Kosów Lacki

Gmina Repki

Gmina Sabnie

Gmina Sokołów Podlaski

Gmina Sterdyń

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2015 roku

Sokołów Podlaski, luty 2016

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Ogólna charakterystyka miasta Sokołów Podlaski i powiatu sokołowskiego	4
1. <i>Obszar ludności w powiecie</i>	4
2. <i>Podmioty gospodarcze w powiecie</i>	5
II. Charakterystyka rynku pracy powiatu sokołowskiego za 2015 rok	7
1. <i>Poziom i stopa bezrobocia</i>	7
2. <i>Ewidencja osób bezrobotnych w latach 2010 – 2015</i>	9
3. <i>Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach</i>	10
III. Struktura bezrobocia	12
1. <i>Bezrobotni według wieku</i>	12
2. <i>Bezrobotni według wykształcenia</i>	13
3. <i>Bezrobotni według stażu pracy</i>	14
4. <i>Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy</i>	16
5. <i>Bezrobotni według płci</i>	17
6. <i>Bezrobotni zamieszkali na wsi</i>	18
7. <i>Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku</i>	19
8. <i>Bezrobotni niepełnosprawni</i>	20
9. <i>Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	21
IV. Usługi rynku pracy	23
1. <i>Pośrednictwo pracy</i>	23
2. <i>Usługi EURES</i>	24
3. <i>Poradnictwo zawodowe</i>	25
4. <i>Organizacja szkoleń</i>	26
V. Instrumenty rynku pracy	28
1. <i>Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	28
2. <i>Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy</i>	29
3. <i>Staż u pracodawcy</i>	30
4. <i>Prace społecznie użyteczne</i>	31
5. <i>Prace interwencyjne</i>	32
6. <i>Roboty publiczne</i>	32
7. <i>Pomoc osobom do 30 roku życia</i>	34

8.	<i>Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia</i>	36
9.	<i>Program Aktywizacja i Integracja (PAI)</i>	37
10.	<i>Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)</i>	38
VI.	Programy i projekty rynku pracy	40
VII.	Realizacja form pomocy osłonowej dla osób bezrobotnych	44
1.	<i>Profilowanie osób bezrobotnych</i>	44
2.	<i>Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje</i>	46
3.	<i>Świadczenia dla bezrobotnych</i>	47
VIII.	Gospodarka finansowa	48
IX.	Organizacja i funkcjonowanie Urzędu	53
1.	<i>Zatrudnienie – polityka kadrowa</i>	53
2.	<i>Działalność kontrolna</i>	54
3.	<i>Działalność promocyjna</i>	55
	Podsumowanie	57

WSTĘP

Rynek pracy stanowi istotną dziedzinę działania rządu każdego kraju. Ponieważ problemy rynku pracy mają wymiar ekonomiczno – społeczny, państwo musi prowadzić tu działania z pogranicza polityki gospodarczej i polityki społecznej. Zadaniem instytucji powoływanych w celu regulacji rynku pracy jest prowadzenie działań mających przyczynić się do poprawy sytuacji nierównowagi na tym rynku. Szczególnie powinny się one skupić na zmniejszaniu bezrobocia, które stanowi ogromny problem wielu krajów o gospodarce rynkowej, w tym również Polski. Działania państwa mające na celu zwiększanie zatrudnienia oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia koncentrują się na zwiększaniu popytu na pracę – współtworzeniu nowych miejsc pracy oraz usprawnianiu funkcjonowania rynku pracy poprzez pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, monitorowanie poszukiwania pracy, szkolenia oraz wsparcie dla przedsiębiorców. Między innymi ułatwiają powrót na rynek pracy długotrwale bezrobotnym, osobom powracającym po okresie nieobecności oraz wspierają wchodzenie na rynek ludzi młodych. Niektóre z aktywnych polityk rynku pracy ukierunkowane są jednocześnie na realizację postulatów polityki społecznej tzn. zapewnienie dochodu i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podobnie jak w poprzednich latach, skupiały się w szczególności na aktywnym przeciwdziałaniu bezrobociu, łagodzeniu jego skutków, jak również dbaniu o zaktywizowanie jak największej grupy osób bezrobotnych z zachowaniem racjonalizacji wydatkowania środków i osiągnięcia wysokiej efektywności zatrudnieniowej. Głównym priorytetem i kierunkiem działania na 2015 rok dla Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim było stałe poszerzanie obszaru oddziaływania przy systematycznym zwiększaniu skuteczności działań pośrednictwa pracy oraz utrzymanie na dotychczasowym poziomie, jakości usług, świadczonych na rzecz lokalnego rynku pracy poprzez:

- systematyczny wzrost liczby pracodawców korzystających z usług Urzędu;
- sprawną i szybką realizację ofert pracy zakończoną zatrudnieniem;
- zwiększenie skuteczności kojarzenia miejsc pracy;
- skrócenie czasu realizacji ofert.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie działań Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podejmowanych w celu zapobiegania i łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia, ukazanie efektów tych działań, przybliżenie głównych problemów związanych z lokalnym rynkiem pracy i zjawiskiem bezrobocia w powiecie sokołowskim w 2015 roku, ze szczególnym uwzględnieniem stanu i struktury bezrobocia.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA SOKOŁÓW PODLASKI I POWIATU SOKOŁOWSKIEGO

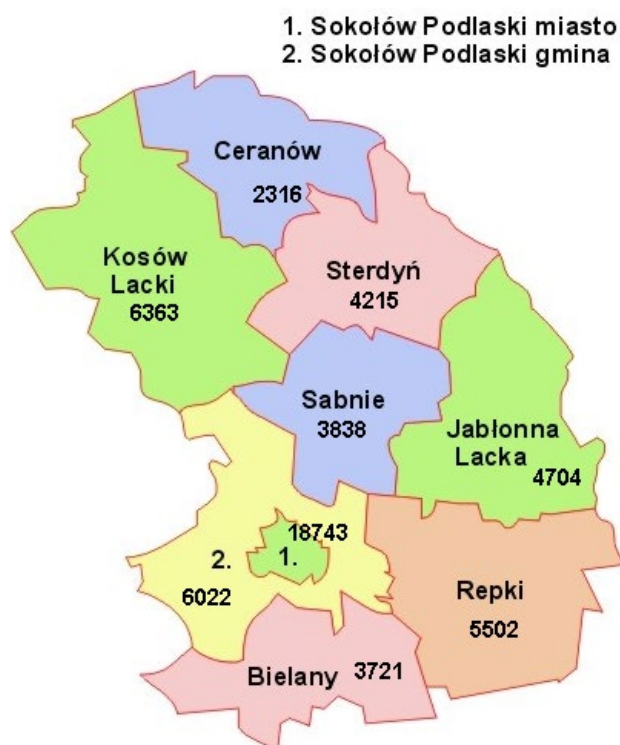
1. Obszar i ludność w powiecie

Powiat sokołowski jest jednym z 37 powiatów ziemskich województwa mazowieckiego. Powiat sokołowski położony jest we wschodniej części województwa mazowieckiego. Od zachodu graniczy z powiatem węgrowskim, od północy z powiatem ostrowskim, od wschodu z powiatem wysokomazowieckimi i powiatem siemiatyckim. Granice północną i wschodnią stanowi rzeka Bug. Natomiast od południa nasz powiat graniczy z powiatem siedleckim. W granicach administracyjnych powiatu, który zajmuje obszar 1 131,42 km², tj. 3,1% ogólnej powierzchni województwa mazowieckiego, zamieszkuje około 56 940 osób.

W skład powiatu wchodzi 9 jednostek samorządowych (gminy): Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń, Sokołów Podlaski, Kosów Lacki wraz z miastami – Sokołów Podlaski, Kosów Lacki. Powiat Sokołowski ma charakter typowo rolniczy. Znaczną powierzchnię gmin zajmują użytki rolne – 63% (81,273 ha) oraz użytki leśne 21%.

Teren powiatu w całości wchodzi w skład obszaru ekologicznego Zielone Płuca Polski, natomiast część lasów powiatu stanowi znaczną powierzchnię Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec grudnia 2014 r. powiat sokołowski zamieszkiwało **55 424 osób**, w tym **27 947 kobiet**. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła **49 osób** w przeliczeniu na km².

Mapa powiatu sokołowskiego z podziałem na gminy z liczbą osób zamieszkałych na koniec 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Z punktu widzenia sytuacji na lokalnym rynku pracy istotne są przedziały wiekowe mieszkańców określające zasoby siły roboczej:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0 – 17 lat) wyniosła 9 836 osób;
- w wieku produkcyjnym, czyli tzw. potencjalne zasoby pracy (mężczyźni w wieku 18 – 64, kobiety w wieku 18 – 59 lat) wyniosła 34 338 osób;
- w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej) wyniosła 11 544 osoby.

2. Podmioty gospodarcze w powiecie

Istotnym dla diagnozy lokalnego rynku pracy jest dostrzeżenie jego gospodarczej specyfiki. Na obszarze powiatu sokołowskiego przeważają tereny o charakterze rolniczym, więc podstawowym źródłem utrzymania ludności jest praca w rolnictwie. Okres transformacji i przystosowywania gospodarki do struktur europejskich wpłynął w istotny sposób na przeobrażenia dokonujące się na terenach wiejskich. Likwidacja wielu zakładów pracy pozbawiła możliwości zarobkowania również ludność wiejską, powodując obciążenie rodzinnych gospodarstw rolnych nadmiarem siły roboczej oraz wzrost bezrobocia. Zjawisko to stało się impulsem do podejmowania działalności gospodarczej, ale nowo powstałe podmioty nie odtworzyły uprzedniej liczby miejsc pracy.

Powiat sokołowski wykazuje aktywność gospodarczą, wyrażającą się w przyroście podmiotów gospodarczych. Jednak, według danych statystycznych **liczba podmiotów gospodarczych w powiecie sokołowskim** znajdujących się w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2014 r. wyniosła **3 965** podmiotów. W porównaniu do stanu z grudnia 2013 r. nastąpił spadek o liczbę 37 podmiotów.

Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w stolicy powiatu, tj. **Mieście Sokołów Podlaski – 1 875 podmiotów**, następnie na terenie **Gminy Sokołów Podlaski – 428 podmioty** oraz na terenie **Miasta i Gminy Kosów Lacki – 323 firmy**. Analizując dane dotyczące form własności podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu należy stwierdzić, iż zdecydowana większość to firmy działające w **sektorze prywatnym – 3 799 podmiotów**. Wśród zarejestrowanych przedsiębiorców dominującą grupę – **3 092** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W powiecie sokołowskim na koniec 2014 roku w zatrudnieniu pozostawało **10 240** osób, w tym **5 663** kobiety. Dane dotyczące zatrudnienia obejmują zatrudnionych wyłącznie na podstawie stosunku pracy.

W strukturze zatrudnienia według sekcji PKD 2007 w powiecie sokołowskim zwraca uwagę bardzo **wysoki udział zatrudnionych w przemyśle i budownictwie – 4 234 osoby**. Kolejną znaczącą grupę stanowią **osoby zatrudnione w sektorze związanym z działalnością finansową i pokrewną – 3 416 osób**. W handlu pracuje **2 424** osób. Znacznie mniej osób zatrudnionych jest w rolnictwie – **166** osób.

Ponadto w powiecie sokołowskim zarejestrowanych było **873** osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym:

- 31 spółdzielni;
- 160 spółek handlowych, w tym 12 z udziałem kapitału zagranicznego;
- 202 spółki cywilne;
- 189 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Gmina	Liczba podmiotów gospodarczych w 2013 r.	Liczba podmiotów gospodarczych w 2014 r.	Sektor prywatny		Sektor publiczny	
			2013	2014	2013	2014
Miasto Sokołów Podlaski	1 890	1 875	1 822	1 807	68	67
Kosów Lacki gm. miejsko - wiejska	330	323	319	310	11	13
Gminy wiejskie:						
Bielany	244	246	230	232	14	14
Ceranów	117	122	109	114	8	8
Jabłonna Lacka	262	258	250	246	12	12
Repki	246	237	231	222	15	15
Sabnie	237	237	227	227	10	10
Sokołów Podlaski	433	428	418	414	15	14
Sterdyń	243	239	231	227	12	12
OGÓŁEM	4 002	3 965	3 837	3 799	165	165

Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie sokołowskim w latach 2013 – 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

II. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU SOKOŁOWSKIEGO ZA 2015 ROK

W 2015 roku prowadzono stały monitoring sytuacji na rynku pracy. Podczas bieżącej pracy systematycznie pozyskiwano dane statystyczne, sporządzano zestawienia, sprawozdania i informacje. Sprawozdania w ujęciu miesięcznym, kwartalnym i półrocznym były przekazywane do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie oraz do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Analiza struktury i poziomu bezrobocia w powiecie sokołowskim uwidacznia wiele istotnych problemów, które wpływają na możliwości realizowania przez Urząd zadań ustawowych, w szczególności związanych z aktywizacją zawodową zarejestrowanych osób.

1. Poziom, stopa i dynamika bezrobocia

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim na dzień 31 grudnia 2015 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła **2 251 osób** (w tym 1 085 kobiet) oraz **59 osób** poszukujących pracy (w tym 32 kobiety), co stanowi łącznie 2 310 osób zarejestrowanych.

W stosunku do grudnia 2014 r. bezrobocie w powiecie sokołowskim w 2015 r. zmniejszyło się o **411 osób**. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 r. w powiecie sokołowskim kształtowała się na poziomie 9,4%, dla województwa mazowieckiego 8,4% zaś w kraju 9,8%.

Stopa bezrobocia w %						
Obszar	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokołowski	9,6%	10,7%	11,6%	12%	11,1%	9,4%
Województwo mazowieckie	9,4%	9,9%	10,8%	11%	9,8%	8,4%
Polska	12,3%	12,5%	13,4%	13,4%	11,5%	9,8%

Stopa bezrobocia w latach 2010 – 2015

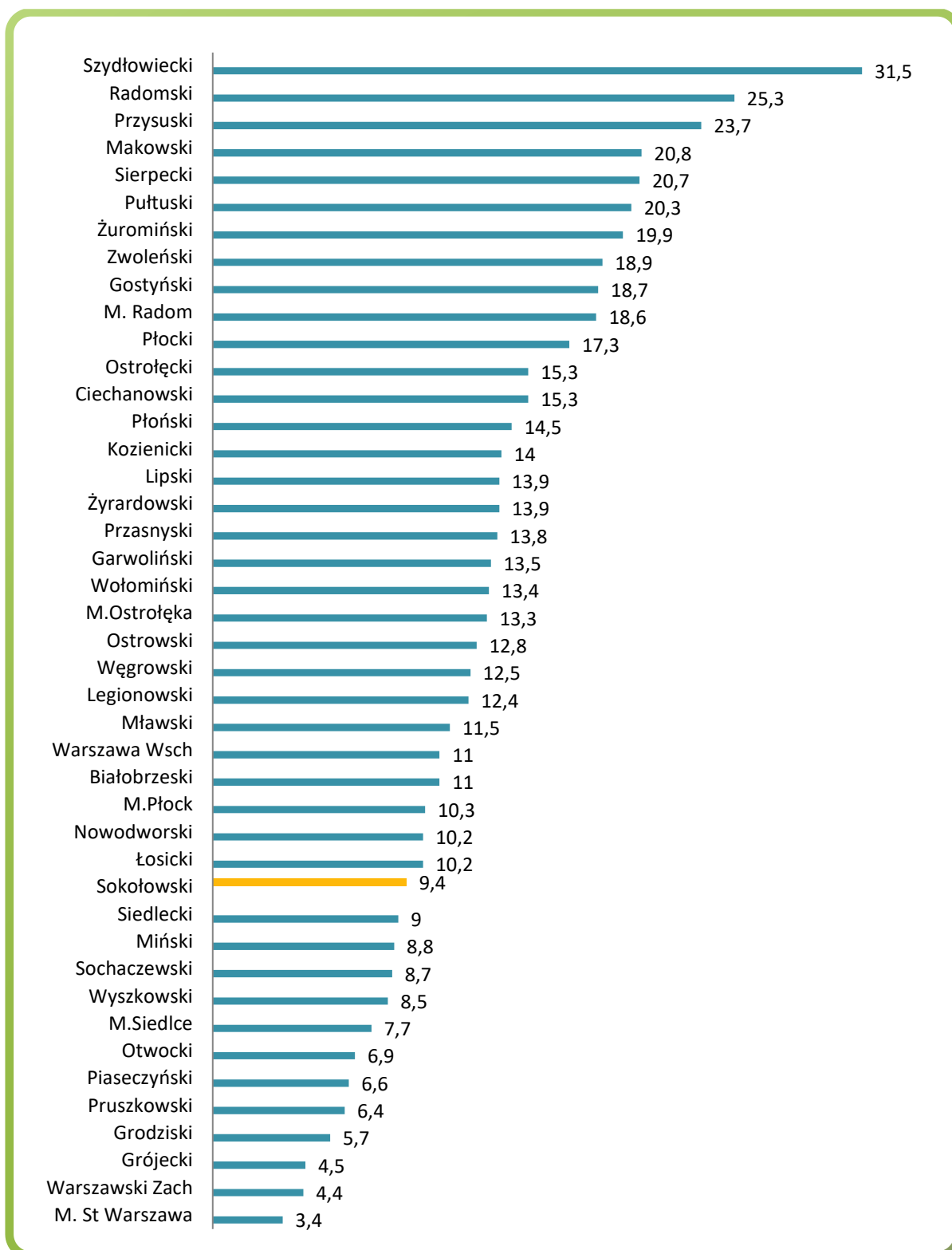
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2015 r. dla powiatu sokołowskiego wyniosła 9,4%. W porównaniu do sytuacji sprzed roku wysokość tego wskaźnika zmalała o 1,7 punktu procentowego dla powiatu.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że w województwie mazowieckim występują 42 powiaty, jednak w przypadku czterech miast są one jednocześnie miastami na prawach powiatu, jak i stolicą powiatu, w którego skład wchodzi okoliczne gminy. Ostrołęka jest zarówno miastem na prawach powiatu, jak i siedzibą władz powiatu ostrołęckiego. Podobnie miasta: Płock, Radom i Siedlce. Niższą stopę bezrobocia na obszarze województwa mazowieckiego odnotowano w podregionie warszawsko-wschodnim w powiecie otwockim i podregionie warszawsko-zachodnim w powiatach: sochaczewski, grodziski, grójecki, piaseczyński, pruszkowski i warszawski zachodni). Pod względem

stopy bezrobocia powiat sokołowski znajduje się na 13 pozycji w województwie mazowieckim, licząc od najniższej stopy bezrobocia w województwie.

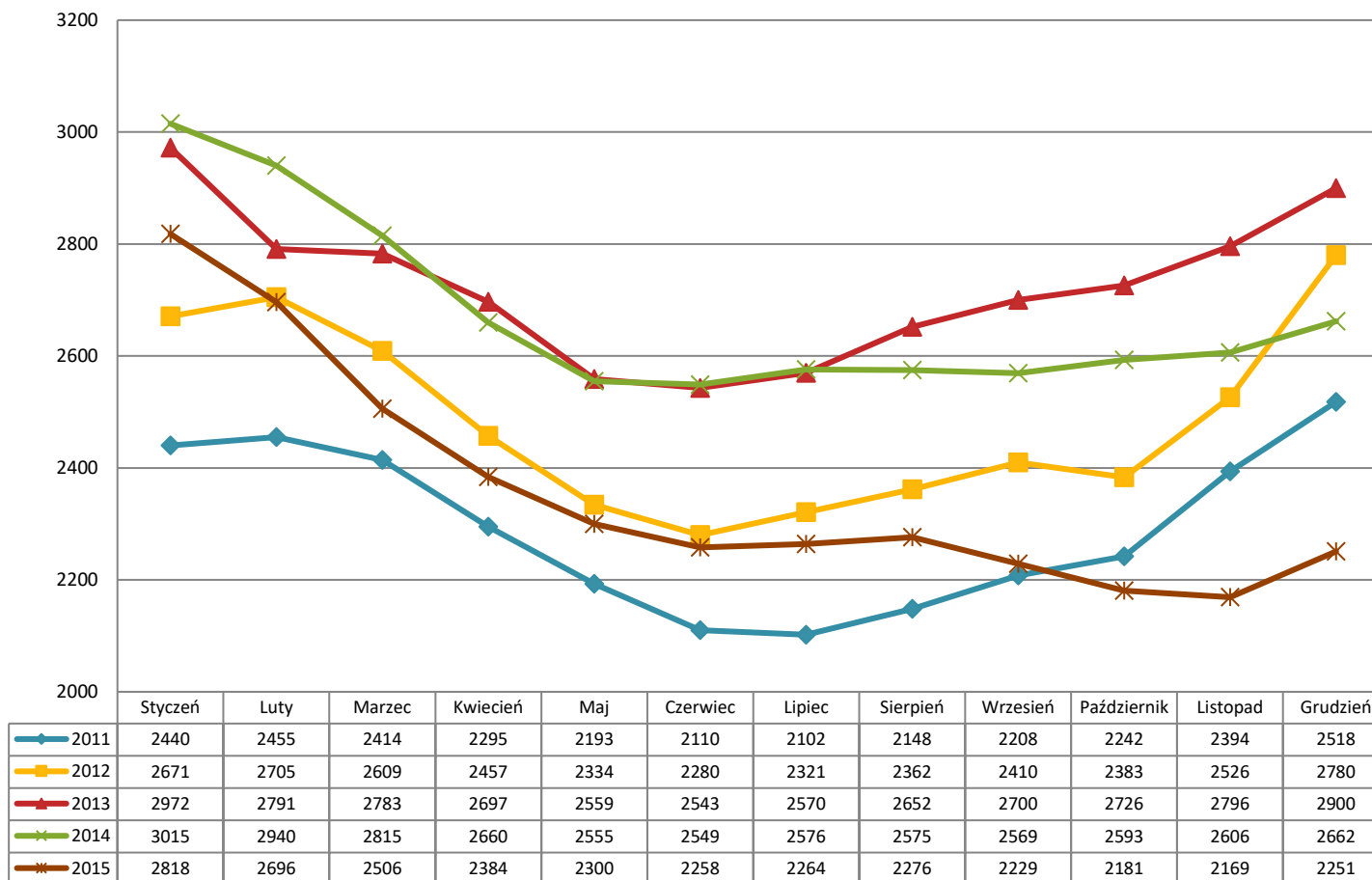
Stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach woj. mazowieckiego. Stan na dzień 31.12.2015 r.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2. Ewidencja osób bezrobotnych w latach 2011 – 2015

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę osób zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach ostatnich pięciu lat. Największy poziom bezrobocia odnotowano na początku roku w miesiącach: styczeń, luty. Na koniec stycznia 2015 r. zarejestrowanych było **2 818** osób bezrobotnych, stopniowo poziom bezrobotnych zaczął spadać. Takie tendencje zauważyć można również analizując lata 2010/2014. Na początku roku rejestrują się osoby zatrudnione przy pracach sezonowych, między innymi wykonujące prace w zawodach budowlanych i wówczas następuje wzrost liczby rejestrujących się osób. Na wiosnę ponownie osoby te podejmują pracę, rozpoczynają się roboty publiczne, część bezrobotnych podejmuje prace sezonowe i wówczas liczba zarejestrowanych bezrobotnych spada. Od lipca, kiedy rejestrują się absolwenci następuje niewielki wzrost liczby bezrobotnych, po czym ponownie od jesieni zwiększa się liczba rejestrujących się.

Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2011 - 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

3. Napływ i odpływ bezrobocia w poszczególnych miesiącach

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: **napływu**, czyli liczby osób rejestrujących się, jako bezrobotne w danym okresie oraz **odpływu**, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie. Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób bezrobotnych do rejestru przewyższa ich odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia.

Napływ i odpływ bezrobotnych z poszczególnych miesięcy

Miesiąc	Napływ bezrobotnych	Odpływ bezrobotnych		
	ogółem	ogółem	z powodu podjęcia pracy	z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej
Styczeń	311	155	93	85
Luty	205	327	143	93
Marzec	204	394	222	160
Kwiecień	179	301	182	144
Maj	200	284	150	118
Czerwiec	220	262	129	92
Lipiec	282	276	129	93
Sierpień	242	230	131	104
Wrzesień	306	353	216	185
Październik	258	306	151	121
Listopad	277	239	127	92
Grudzień	348	266	182	135
OGÓŁEM	2 982	3 393	1 855	1 422

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W 2015 roku napływ osób bezrobotnych wyniósł 2 982 osoby, średnio w miesiącu rejestrowało się około 250 osób. Natomiast odpływ bezrobotnych wyniósł 3393 osoby bezrobotne, średnio w miesiącu wyrejestrowanych zostało około 280 osób.

Największy przyrost bezrobocia przyniósł miesiąc styczeń – 311 osób (w tym 134 kobiety). W ciągu 12 miesięcy 2015 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 3 393 osoby**, tj. o 189 osób więcej niż w 2014 roku.

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że główną przyczyną wyłączenia osób z rejestru bezrobotnych było **podjęcie zatrudnienia przez 1 855 osób**. Średnio w miesiącu pracę podejmowało 150 osób.

Przyczyny włączeń osób bezrobotnych z ewidencji w latach 2010 – 2015

		do 31.12.2010	do 31.12.2011	do 31.12.2012	do 31.12.2013	do 31.12.2014	do 31.12.2015
Liczba wyrejestrowanych, w tym z powodu:		3 513	2 710	2 828	2 996	3 204	3 393
podjęcia pracy:	liczbowo	1 459	1 531	1 414	1 558	1 672	1 855
	%	53,8	43,6	50	52	52,2	54
niesubsydiowanej		1 184	1 334	1 105	1 264	1 371	1 422
subsydiowanej		347	125	290	294	301	433
w tym	prace interwencyjne	29	142	113	98	85	95
	roboty publiczne	33	49	65	57	43	55
	podjęcie działalności gospodarczej	35	105	58	81	69	81
	doposażenie stanowiska pracy	13	49	50	57	72	75
	inne formy	15	2	4	1	32	101
rozpoczęcia stażu		369	126	226	294	398	309
bon stażowy		-	-	-	-	11	4
rozpoczęcia szkolenia		369	30	168	96	62	53
bon szkoleniowy		-	-	-	-	13	31
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych		157	110	109	119	104	117
Program Aktywizacja i Integracja		-	-	-	-	-	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy wzrosła o 114 osób. Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych pracy, tj. prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowanie doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz prace niesubsydiowane. Pracę niesubsydiowaną podjęło 1 422 osób (77% wszystkich podjęć pracy), natomiast pracę subsydiowaną 433 osoby (23%).

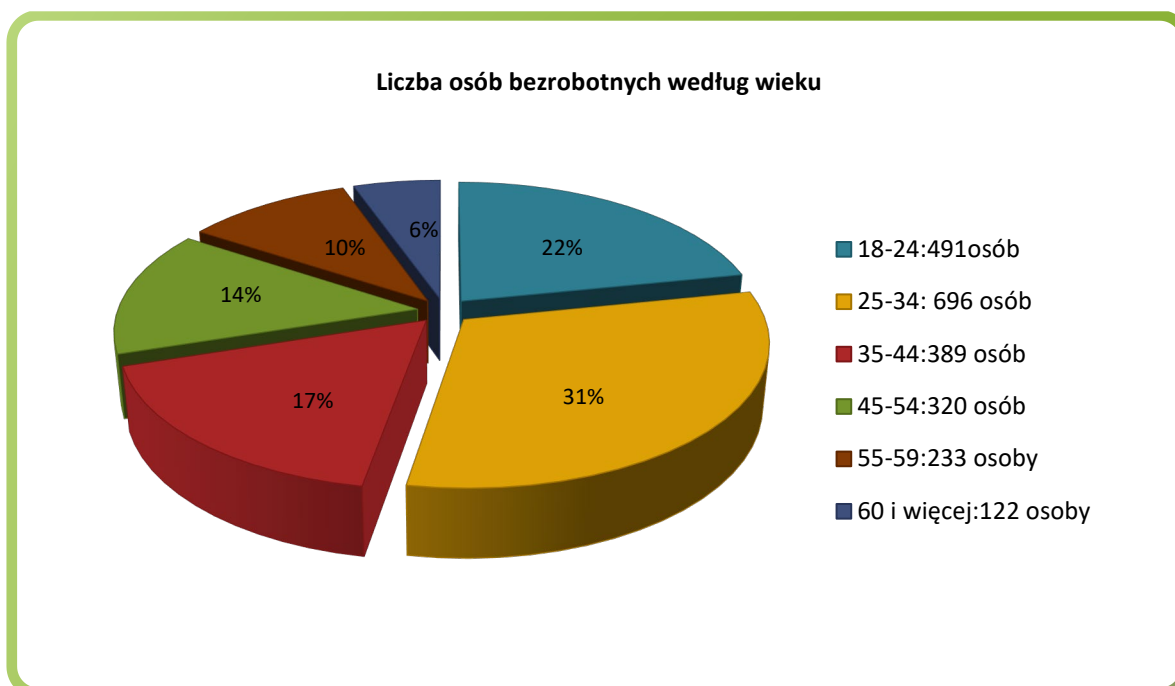
Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było **nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 647 osób** (26% ogółu wyłączonych). W grupie tej znajdują się również osoby, które podjęły prace i z opóźnieniem powiadomiły o tym fakcie Urząd.

III. STRUKTURA BEZROBOCIA

Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w poszczególnych latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia, do których w szczególności należy **wysoki udział w ogólnej liczbie bezrobotnych osób młodych, długotrwale bezrobotnych, osób bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia.**

1. Bezrobotni według wieku

Wiek to cecha demograficzna, która jest istotnym czynnikiem decydującym o atrakcyjności pracownika na rynku pracy. Osoby poszukujące pracy spotykają się z dyskryminacją ze względu na tę cechę, zarówno z powodu wieku zbyt młodego, jak i z powodu dojrzałego wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Powyższe dane wskazują, że największą grupę – **696** osób bezrobotnych w wyżej wymienionej kategorii stanowią osoby w wieku 25 – 34 lata, następną dużą grupę stanowią bezrobotni w wieku 18 – 24 lata – **491** osób, a najmniejszą osoby w wieku 60 lat i więcej – **122** osoby.

Analiza struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi. Uwzględnienie wieku bezrobotnych jest bardzo istotne, bowiem w zupełnie innej sytuacji są młodzi ludzie, którzy ukończyli szkołę i poszukują pracy a w innej osoby starsze, które ją utraciły. Sokołowski rynek pracy ma niewiele ofert zatrudnienia dla ludzi

młodych, często problemem jest brak doświadczenia zawodowego. Trudności ze znalezieniem pracy ma wielu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, a szczególnie tych, którzy nie są zainteresowani pracą w zawodzie wyuczonym. Tymczasem na naszym terenie brak jest dużych zakładów produkcyjnych, które oferowałyby zatrudnienie przy pracach prostych. Należy również wskazać, że wiele problemów wynika z braku motywacji i zachowania biernej postawy zawodowej. Zaobserwowana w ostatnich latach poprawa sytuacji materialnej wielu rodzin spowodowała u ludzi młodych wzrost wygórowanych aspiracji i oczekiwań, które nie odpowiadają posiadanym kwalifikacjom czy umiejętnościom zawodowym.

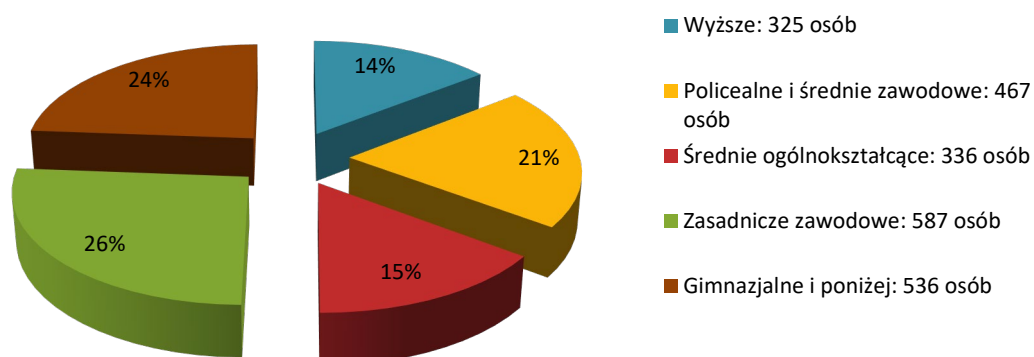
Sytuacja osób starszych na rynku pracy jest relatywnie gorsza od pozostałych grup wiekowych. Mimo, iż są mniej liczbym zbiorom od innych grup wiekowych, to są oni narażeni na wiele czynników wykluczających z rynku pracy. Jednym z głównych elementów obniżających ich „atrakcyjność” na rynku pracy jest niska mobilność przestrzenna i zawodowa. Wśród pracodawców nadal silne jest przekonanie, że osoba 50+ ma niskie kwalifikacje i wykształcenie, złe nawyki zawodowe, często choruje, nie chce się uczyć, jest nieproduktywna i roszczeniowa, a jej utrzymanie wiąże się ze znacznymi kosztami. Stereotypy te są powszechne nie tylko wśród pracodawców, lecz także wśród samych zainteresowanych. Niska samoocena osób 50+ jest źródłem ich bierności zawodowej.

2. Bezrobotni według wykształcenia

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim osób o niskich kwalifikacjach zawodowych, niezależnie od wieku. Rynek pracy charakteryzuje się coraz większym zapotrzebowaniem na kompetentnych i samodzielnych specjalistów, a w coraz mniejszym stopniu potrzebuje pracowników wykonujących prace proste, podporządkowane, cechujące się wąskim zakresem czynności i uprawnień. Od kandydatów do pracy wymaga się pełnej dyspozycyjności, praktyki i doskonalenia zawodowego. Pracodawcy oczekują umiejętności w zakresie znajomości: języków, obsługi komputera oraz specjalistycznych programów komputerowych (np. księgowych, płacowo – kadrowych, magazynowych i innych). Pracodawcy szczególnie cenią sobie kandydatów z solidnym wykształceniem w danej dziedzinie – oczekują stopnia magistra w przypadku szeroko poszukiwanych specjalistów i wysokich umiejętności praktycznych w przypadku osób zatrudnianych na stanowiskach robotników i pracowników wykwalifikowanych. Coraz bardziej doceniane są zawody z grupy specjalistów i różne formy zdobywania dodatkowych umiejętności oraz uprawnień. Pracodawcy do zatrudnienia poszukują nie tylko osób, które są wykształcone, ale posiadają również umiejętności, a także określony staż pracy, czyli doświadczenie zawodowe – są to główne czynniki wpływające na długość okresu pozostawania bez pracy. Im wyższe wykształcenie, większe umiejętności oraz dłuższy staż pracy, tym szanse na znalezienie pracy przez daną osobę są znacznie większe. Osoby takie nie tylko mają większe szanse na rynku pracy, ale także skraca się ich długość pozostawania bez jakiegokolwiek zatrudnienia.

Ilość osób według poziomu wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Bezrobotni pozostający w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim posiadają niskie kwalifikacje zawodowe. Spośród ogółu zarejestrowanych na koniec 2015 r. największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 587 osób (26%) oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 536 osób (24%).

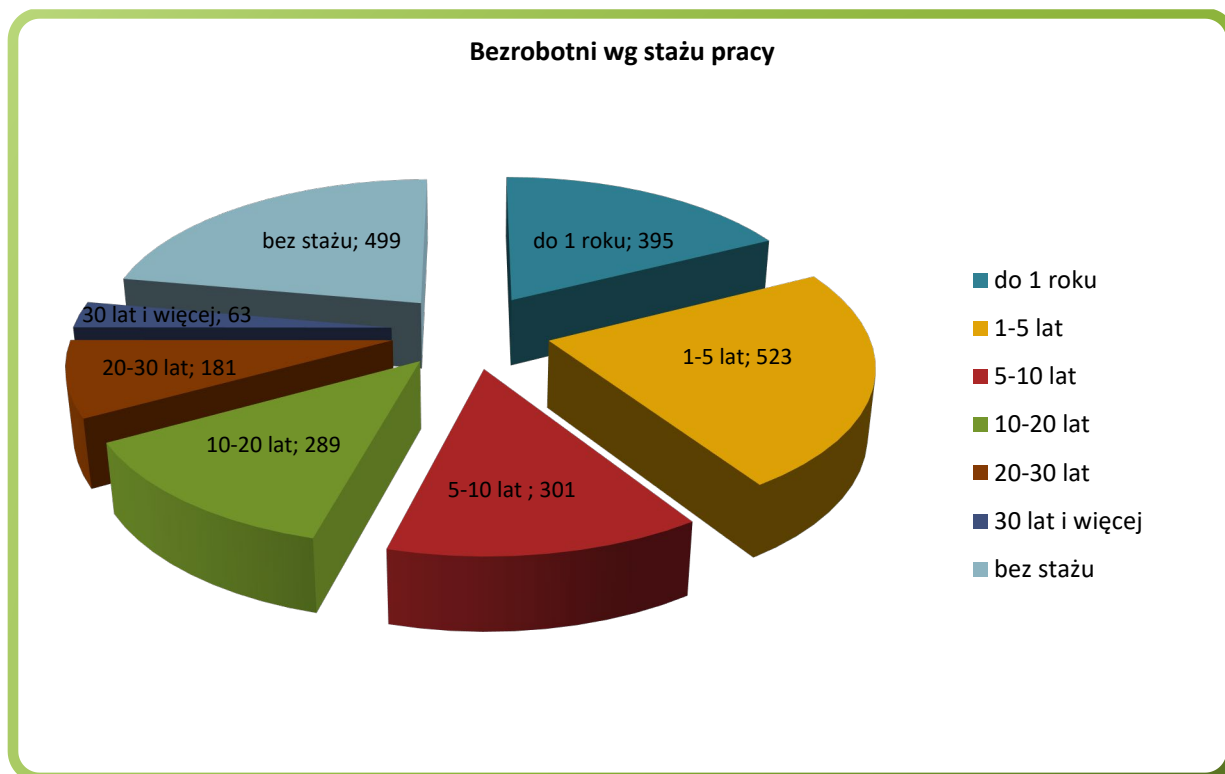
Osoby z niższym poziomem kwalifikacji zawodowych mają mniejszy zakres możliwych wyborów spośród istniejących ofert pracy, co w powiązaniu z mniejszą mobilnością i niskim uczestnictwem w kształceniu ustawicznym powoduje, iż trudniej jest im znaleźć pracę – pozostają one w bezrobociu dłużej lub w ogóle rezygnują z poszukiwania pracy.

Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 21% ogółu bezrobotnych (467osób), średnich ogólnokształcących 15% (336 osób). Pozytywną cechą tej grupy jest to, że wiele osób z takim wykształceniem podejmuje dalszą naukę w systemie dziennym lub zaocznym. Warto jednak podkreślić, że nie zawsze w zawodach, których brakuje na lokalnym rynku pracy, tj. w zawodach deficytowych.

3. Bezrobotni według stażu pracy

Doświadczenie zawodowe jest szczególnie istotnym kryterium wyboru pracownika, a jego brak jest dużym problemem dla młodych osób wkraczających na rynek pracy. W przypadku osób dojrzałych, w przeszłości aktywnych zawodowo, również pojawia się ten problem. Posiadane, bowiem przez nich doświadczenia nie zawsze są adekwatne do aktualnych potrzeb rynku pracy, np.

nie zawsze nadążają za rozwojem technologicznym. Trudności z podjęciem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby bez doświadczenia zawodowego, które jeszcze nie pracowały.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W strukturze osób bezrobotnych w końcu grudnia 2015 r. osoby *bez stażu pracy* stanowiły 20% (449 osób). Spośród osób pracujących przed rejestracją w Urzędzie największą grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy *od 1 roku do 5 lat* – 24% (523 osoby) oraz ze stażem *poniżej 1 roku* – 18% (395 osób). Kolejne grupy to bezrobotni ze stażem *od 5 do 10 lat* – 14% (301osób) oraz ze stażem pracy *od 10 do 20 lat* stanowiły – 13% (289 osób).

Osoby posiadające najdłuższy staż pracy od 20 do 30 lat stanowiły – 8% (181 osób), natomiast osoby ze stażem powyżej 30 lat – 3% (63 osoby). Osobom takim trudniej podjąć pracę wymagającą przekwalifikowania czy zdobycia nowych umiejętności.

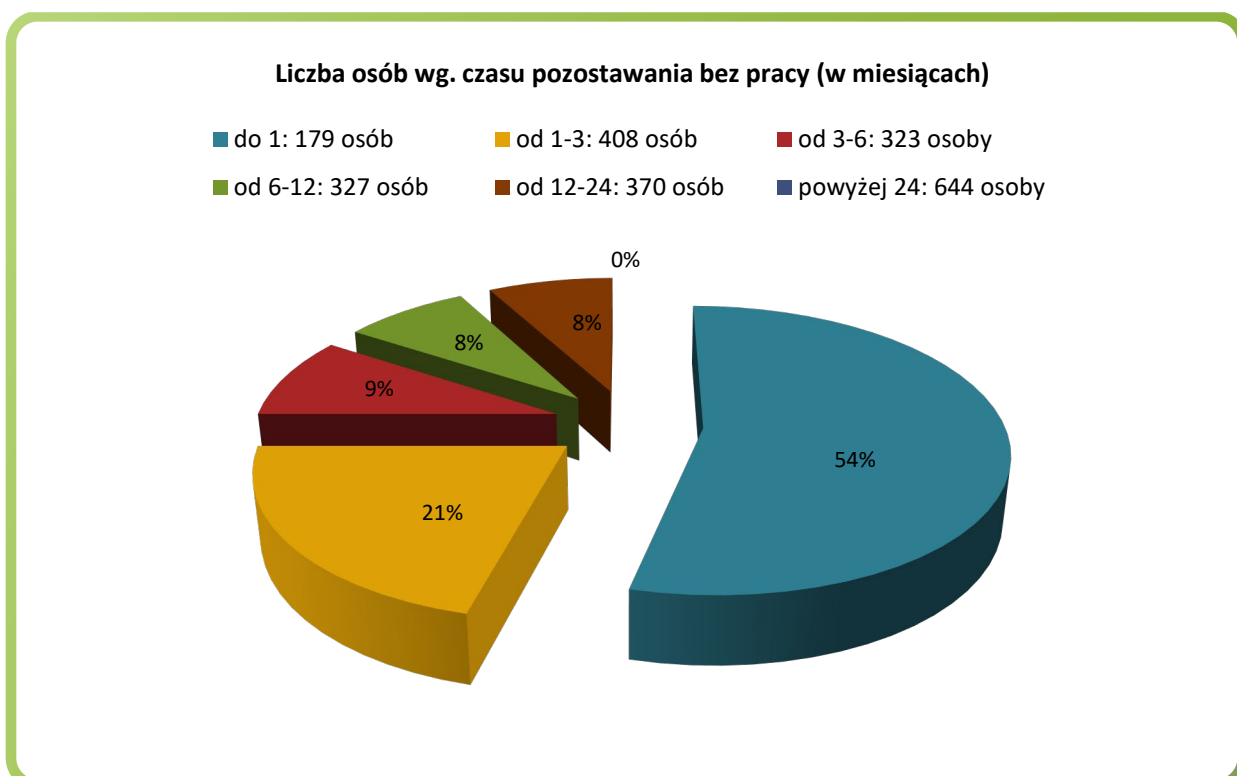
Bezrobotni ze stażem pracy *1 – 5 lat* tj. 523 osoby stanowią największą grupę osób zarejestrowanych w tej kategorii, następną dużą grupą – 499 – to osoby bez stażu pracy.

Jednym z najczęstszych wymogów pracodawców przy wyborze kandydatów do pracy jest posiadanie odpowiedniego doświadczenia zawodowego. Dlatego często największe trudności ze znalezieniem pracy mają osoby, które nie posiadają stażu pracy.

4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Problem kwalifikacji, niskiej adaptacyjności i mobilności dotyczy w szczególności osób długotrwale bezrobotnych. Długi okres pozostawania bez pracy potęguje deprecjację kwalifikacji i umiejętności obniżając prawdopodobieństwo znalezienia zatrudnienia w przyszłości. Im okres pozostawania bez pracy jest dłuższy tym bardziej maleją szanse na znalezienie pracy. Jeżeli pozostawanie bez pracy trwa dłużej niż rok, mówi się o bezrobociu długotrwałym. Stąd w statystyce bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy istotnym jest określenie poziomu bezrobocia długotrwałego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Według stanu na koniec grudnia 2015 r., ze względu na czas pozostawania bez pracy, największą grupę **644** osoby, stanowią bezrobotni pozostający bez pracy **powyżej 24 miesięcy**. Znaczną część bezrobotnych **408** – stanowiły osoby zarejestrowane w urzędzie pracy od 1 do 3 miesięcy. Następnie osoby będące w rejestrze od 12 – 24 miesięcy – 370 osób.

Długi okres pozostawania bez pracy utrudnia podejmowanie decyzji związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych. Często dezaktualizacja informacji o kwalifikacjach i umiejętnościach zmniejsza szanse na podjęcie zatrudnienia. Również pojawiająca się apatia i zniechęcenie powodują obniżenie poziomu aktywności wśród bezrobotnych i chęć do zmiany swojej sytuacji. Jeśli osoby długotrwale bezrobotne dodatkowo korzystają ze świadczeń opieki społecznej, często skutkuje to

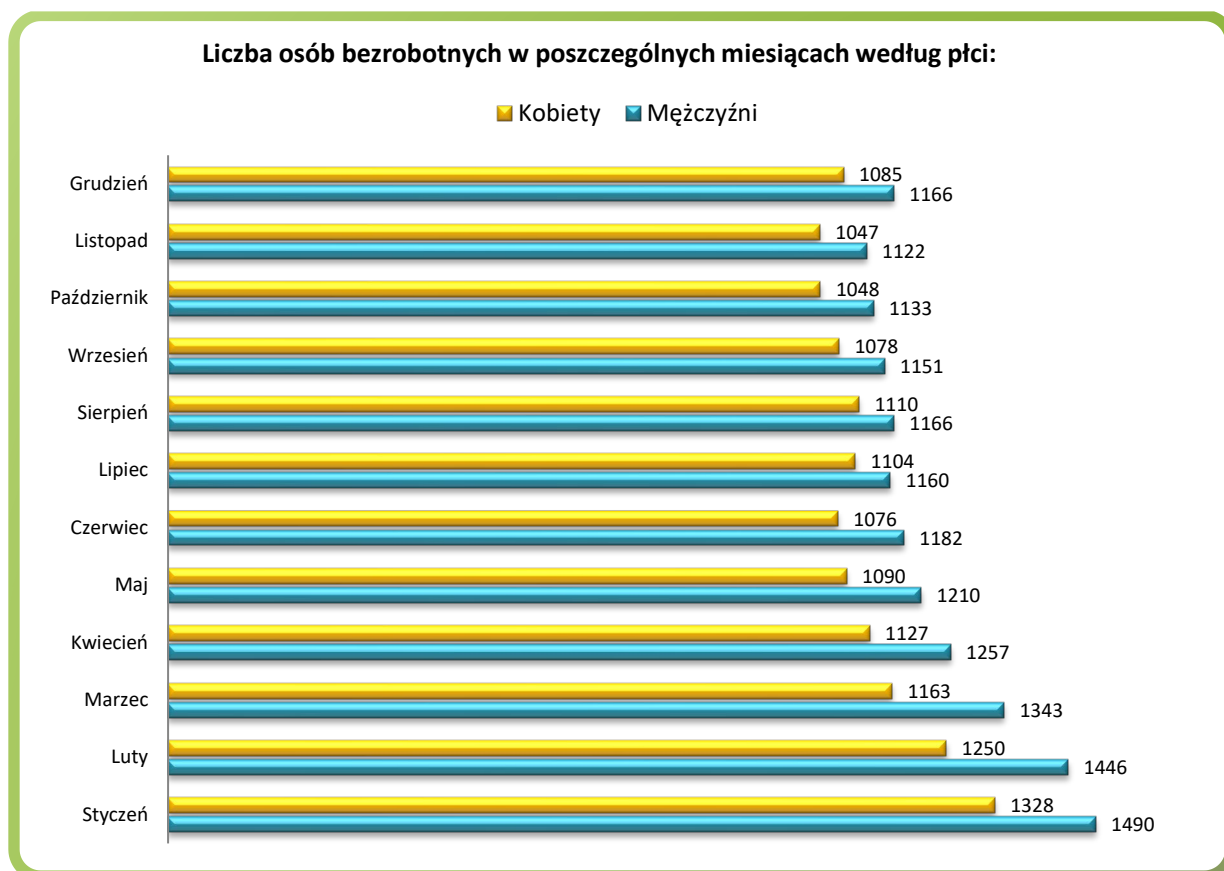
przyzwyczajaniem się do sytuacji, w której środki na zabezpieczenie potrzeb życiowych ma zapewnić dana instytucja.

Dla Urzędu osoby zagrożone wykluczeniem społecznym są priorytetem we wszystkich podejmowanych działaniach. W aktywizacji tej grupy niebagatelną rolę pełnią subsydiowane formy aktywizacji, którymi wspierani są bezrobotni, a także pracodawcy tworzący miejsca pracy dla osób skierowanych przez Urząd. Dzięki nawet czasowemu zatrudnieniu bezrobotni mają możliwość samodzielnego uzyskiwania dochodu, co z pewnością przyczynia się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Pomoc tym osobom również wymaga wielu działań, w szczególności tych, które oddziałują na postawy w procesie poszukiwania zatrudnienia.

5. Bezrobotni według płci

Mężczyźni stanowią większość bezrobotnych na sokołowskim rynku pracy. W końcu grudnia 2015 r. stanowili 52% (1 166 osób). Liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 230 osób.

Kobiety stanowiły 48% ogółu bezrobotnych, tj. 1 085 osób. Również liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w porównaniu do grudnia 2014 r. o 181 osób.

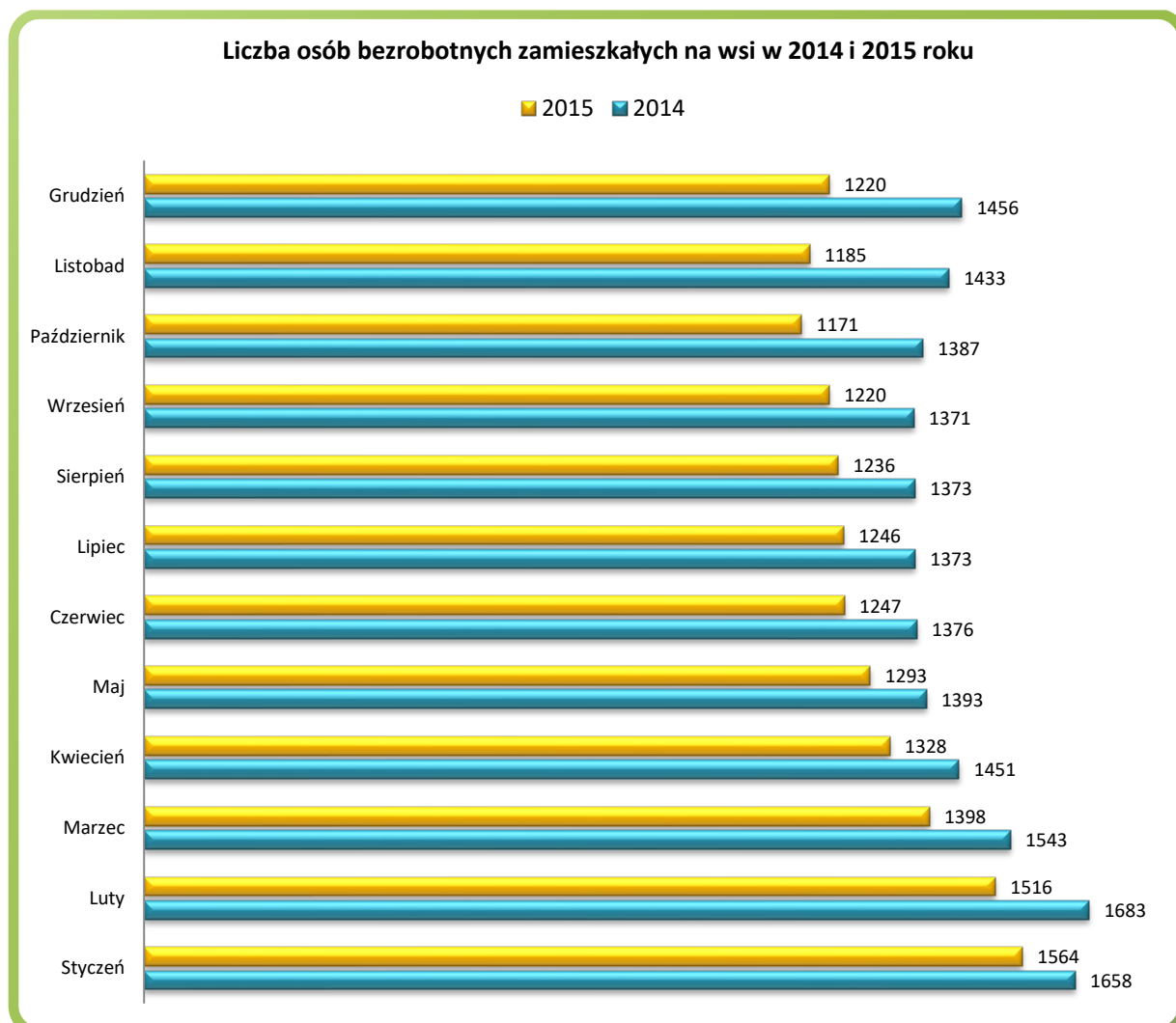
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

6. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Ze względu na przewagę terenów wiejskich w powiecie sokołowskim, struktura lokalnego bezrobocia charakteryzuje się dominacją osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, oprócz bezrobocia rejestrowanego, występuje na tych terenach również bezrobocie ukryte, które wynika z faktu, iż część ludności wiejskiej nie jest uprawniona do uzyskania statusu osoby bezrobotnej, ponieważ posiada gospodarstwo rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne.

Liczba bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich na koniec grudnia 2015 roku w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 236 osób i wyniosła **1 220 osób** (w tym 583 kobiety) – **54%** ogółu zarejestrowanych. W tej grupie 90% osób nie posiadało prawa do zasiłku tj. 1 097 osób.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Podkreślenia wymaga fakt, że liczebność bezrobotnych zamieszkałych na wsi wykazywała tendencję spadkową od miesiąca kwietnia do miesiąca sierpnia. Przyczyną zaistniałego zjawiska był wzrost zapotrzebowania na pracowników posiadających zawody rolnicze i inne związane z wykonywaniem pracy w rozpoczynającym się sezonie wiosenno - letnim w rolnictwie, budownictwie i innych branżach.

Niski poziom kwalifikacji mieszkańców wsi jest istotnym czynnikiem determinującym wysokie bezrobocie. Wynika ono z przeciętnie gorszego dostępu do edukacji na obszarach wiejskich, natomiast trudna sytuacja dochodowa rodzin wiejskich ogranicza możliwości kształcenia młodzieży wiejskiej w dużych ośrodkach oddalonych od miejsca zamieszkania. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich z wykształceniem poniżej średniego było więcej niż w mieście, natomiast udział bezrobotnych mieszkańców wsi z wykształceniem wyższym, utrzymuje się na tym samym poziomie jak w mieście.

7. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

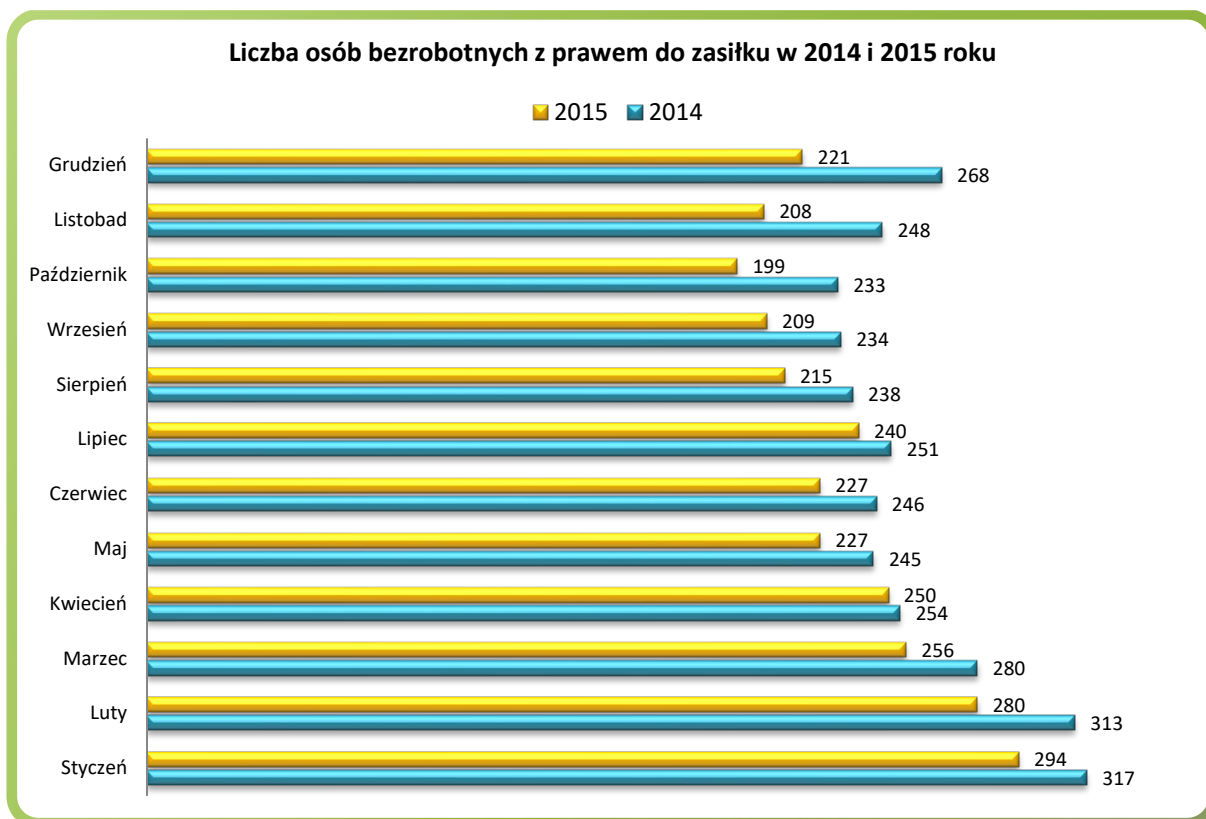
Sokołowski rynek pracy charakteryzuje mała liczba bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim na koniec grudnia 2015 r. spośród ogólnej liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych było **221 osób**, tj. 5% ogółu zarejestrowanych. Podkreślenia wymaga fakt, iż w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku o 47 osób.

Zaznaczyć należy, że istnieje nieznaczna dysproporcja pomiędzy odsetkiem bezrobotnych kobiet i mężczyzn posiadających prawo do zasiłku. Prawo do zasiłku posiadało 107 bezrobotnych kobiet oraz 114 mężczyzn.

Aby uzyskać prawo do zasiłku należało w ostatnich 18 miesiącach udokumentować zatrudnienie przez okres minimalnie 365 dni.

Główną przyczyną zmniejszania się liczby osób z prawem do zasiłku jest podejmowanie krótkotrwałego zatrudnienia na podstawie umów cywilno-prawnych bez odprowadzania, wymaganych przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

W powiecie sokołowskim zasiłek jest wypłacany przez okres 6 miesięcy, ponieważ stopa bezrobocia na naszym terenie w dniu 30 czerwca poprzedniego roku nie przekroczyła 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. Zasiłek przez okres 12 miesięcy, zgodnie z ustawą, pobierają bezrobotni powyżej 50 roku życia, którzy spełniają jednocześnie warunki do nabycia prawa do zasiłku i posiadają, co najmniej 20-letni staż pracy.

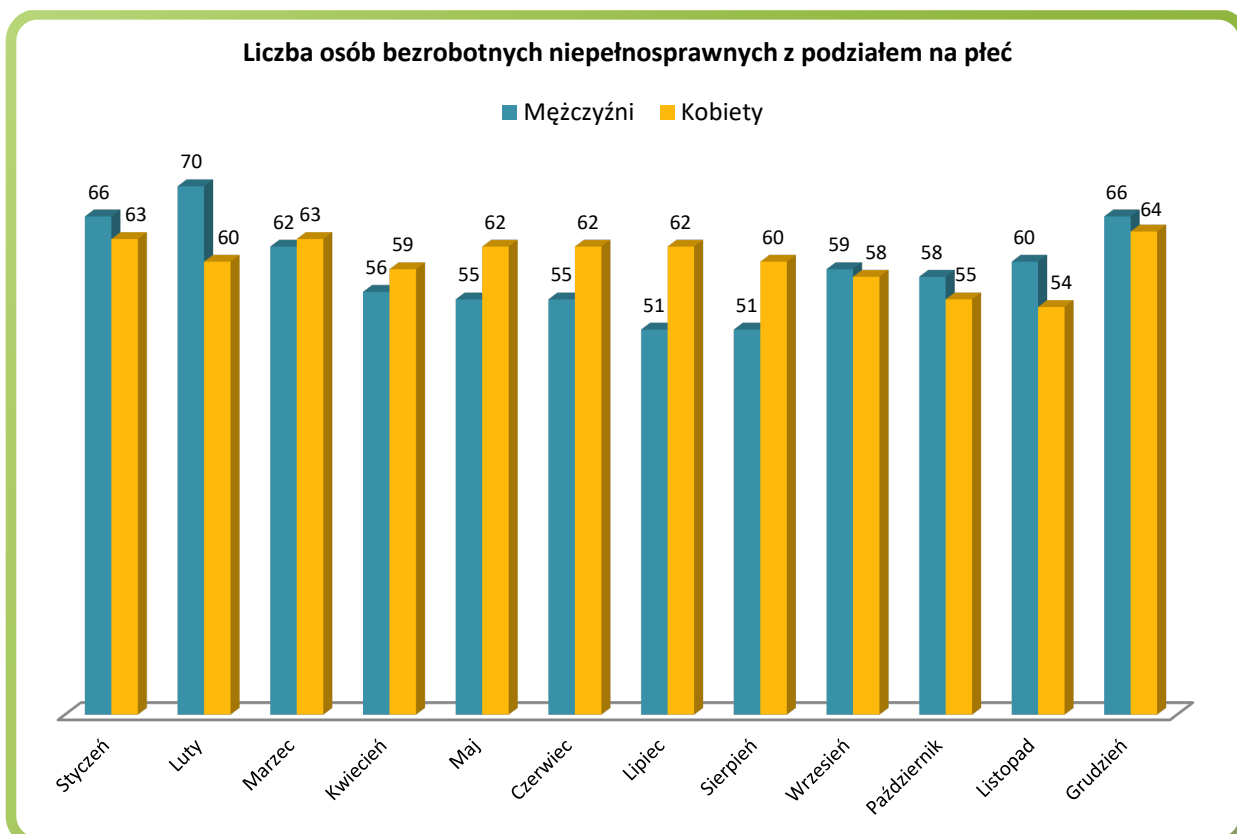
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

8. Bezrobotni niepełnosprawni

Wśród osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy odrębną grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Niepełnosprawni bezrobotni to osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, które nie posiadają przyznanego świadczenia z tytułu stopnia niepełnosprawności i nie pozostają w zatrudnieniu oraz nie uzyskują innych dochodów podlegających opodatkowaniu w wysokości, co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia.

Na koniec grudnia w rejestrze osób niepełnosprawnych pozostawało 130 osób, w tym:

- 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 35 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 94 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

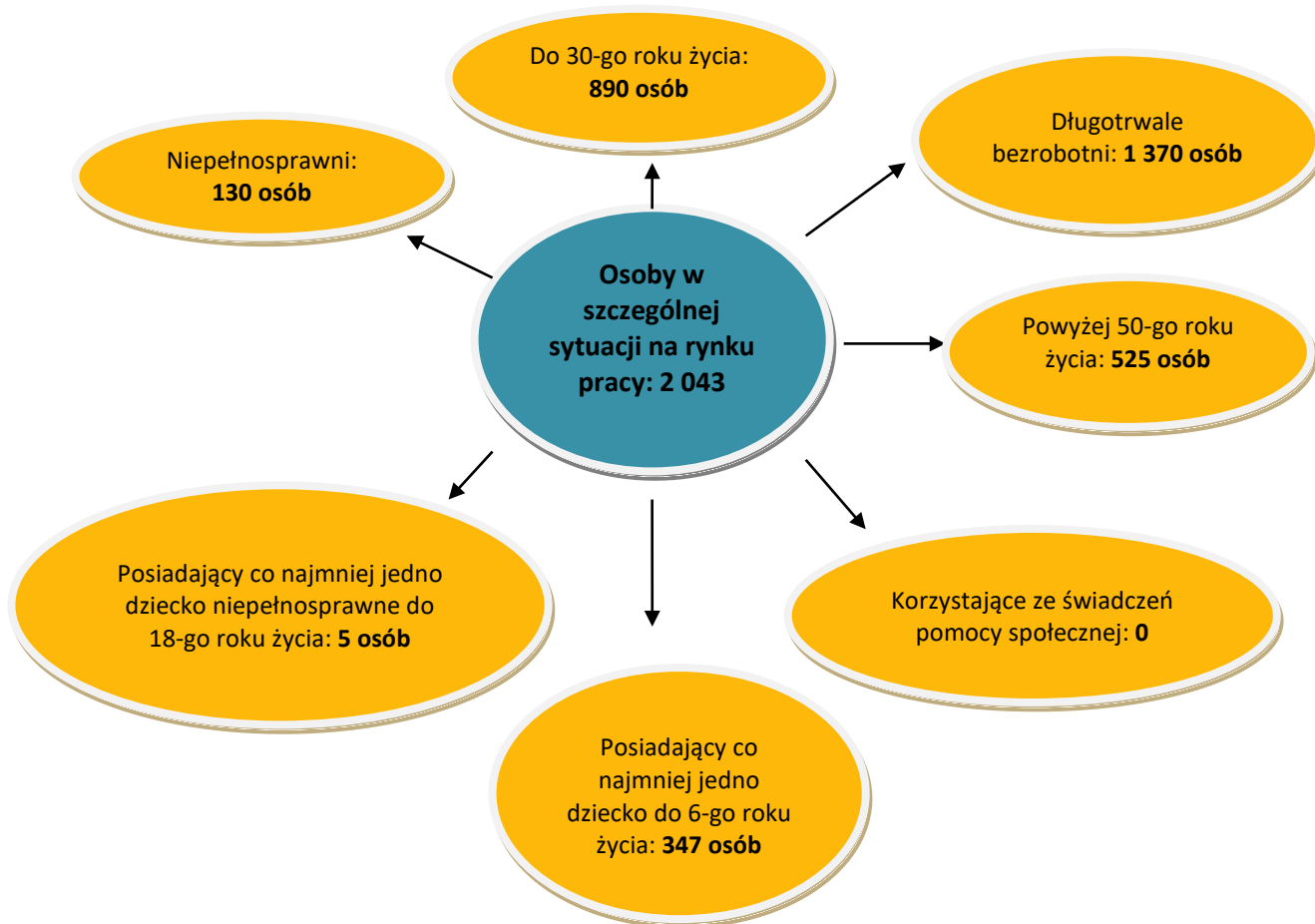
9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Dokonując charakterystyki osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim należy zwrócić uwagę na **osoby pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Grupa ta została określona w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149.), należą do niej następujące kategorie osób:

- Bezrobotni do 30 roku życia;
- Bezrobotni długotrwale;
- Bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- Bezrobotni korzystające ze świadczeń pomocy społecznej;
- Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- Bezrobotni niepełnosprawni.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa **2 043 osób bezrobotnych**, co stanowi **48%** ogółu zarejestrowanych.

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 42% ogółu zarejestrowanych (1 370 osób).

Następną grupę stanowiły osoby do 30 roku życia – 890 osób (27%). Stosunkowo liczną grupą były również osoby powyżej 50-go roku życia 525 osób (16%).

Najmniej liczną grupą osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 5 osób (11%).

IV. USŁUGI RYNKU PRACY

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim są:

- 1) pośrednictwo pracy;
- 2) usługi EURES;
- 3) poradnictwo zawodowe;
- 4) organizacja szkoleń.

1. Pośrednictwo pracy

Do głównych zadań pośrednictwa pracy należy pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Do pozostałych działań pośrednictwa pracy należy:

- pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy;
- inicjowanie spotkań bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
- współdziałanie z innymi powiatowymi urzędami pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia;
- informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

W roku 2015 Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskał **930 ofert pracy** zawierających **1 797 miejsc pracy**, z czego 765 to miejsca pracy subsydiowane. W roku poprzednim zgłoszono 911 ofert pracy na 1 572 miejsca pracy. Z wszystkich wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 roku tylko 37 miejsc przeznaczonych było dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników na następujące stanowiska:

- robotnik gospodarczy – 148 miejsc pracy;
- rzeźnicy – 120 miejsc pracy;
- sprzedawcy – 97 miejsc pracy;
- magazynierzy – 63 miejsca pracy;
- pracownicy biurowi – 47 miejsc pracy;
- pracownicy budowlani – 44 miejsca pracy;
- ślusarze – 35 miejsc pracy;

Ze zgłoszonych **1 797** wolnych miejsc pracy w roku 2015 zagospodarowano **1 761** stanowisk.

W analizowanym okresie pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego łącznie przedstawili **6 382** propozycje pracy oraz **960** ofert stażu. Ponadto udzielono **14 037** informacji ogólnych o ofertach pracy i sytuacji na rynku pracy.

W 2015 roku pośrednicy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego odbyli **398 wizyt u pracodawców**, w wyniku których pozyskali 39 (niesubsydiowanych) miejsc pracy. Ponadto pozyskali

do współpracy **155 nowych pracodawców**.

Dążąc do usprawnienia obsługi klientów oraz spełniając oczekiwania pracodawców w zakresie sposobu realizacji ofert pracy pośrednicy pracy organizowali na terenie Urzędu **giełdy pracy**, czyli bezpośrednie spotkanie pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka bezpośrednia forma kontaktu jest atrakcyjna zarówno dla kandydatów do pracy oraz pracodawców, którzy mają okazję bezpośrednio przedstawić swoją ofertę wielu kandydatom jednocześnie.

W 2015 roku pośrednicy pracy zainicjowali **7 spotkań** osób bezrobotnych z pracodawcami w ramach giełd pracy, w których uczestniczyło łącznie **49 osób bezrobotnych**. W wyniku zorganizowanych giełd pracy zatrudnione zostały **3** osoby.

2. Usługi EURES

W ramach świadczonych usług EURES w 2015 roku Urząd zapewniał stały dostęp do bazy danych zawierających informacje na temat wolnych miejsc pracy w Europie oraz bazy, w której zamieszczane są ogólne informacje dotyczące warunków życia i pracy w krajach UE i EOG. W ten sposób wszystkie osoby bezrobotne i poszukujące zatrudnienia poza granicami Polski korzystając z usług EURES otrzymywały aktualne informacje na temat ustawodawstwa socjalnego, podatków, edukacji, służby zdrowia, możliwości szkoleń, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz kosztów utrzymania i zakwaterowania w innych państwach UE.

W ramach Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES udzielono osobom bezrobotnym i poszukującym pracy **2 154 informacji ogólnych** na temat:

- warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Unii Europejskiej (UE) i państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG);
- dostępnych zagranicznych ofert pracy i możliwościach zatrudnienia;
- możliwości zatrudnienia przez pracodawców z kraju bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG.

Ponadto realizowano 379 ofert pracy na 2621 stanowisk. Najwięcej zagranicznych miejsc pracy pochodziło z Niemiec (762), Wielkiej Brytanii (466), Czech (374), Malty (200), Holandii (182), Norwegii (171), Litwy (105).

Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

- magazynier – 549 stanowisk;
- kierowca – 364 stanowiska;
- pracownik branży budowlanej – 233 stanowiska;
- operator maszyn – 167 stanowisk;
- opiekun i pielęgniarz – 165 stanowisk;
- pracownicy zbioru w rolnictwie – 85 stanowisk;
- spawacze (różne specjalności) – 74 stanowiska.

Na bieżąco przekazywane były również oferty pracy do ośrodków pomocy społecznej oraz

innych instytucji celem rozpowszechnienia wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.

Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom

Warunkiem tej formy zatrudnienia jest otrzymanie przez cudzoziemca oświadczenia polskiego pracodawcy o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, które powinno być zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę pracodawcy. Na podstawie wyżej wymienionego oświadczenia, pracodawca może powierzyć wykonywanie pracy obywatelom 6 krajów: **Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy**, bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (jest to procedura uproszczona).

W 2015 roku przyjęto **135** tego typu oświadczeń (o 66 oświadczeń więcej w porównaniu do roku ubiegłego).

3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa to usługi, które mają na celu udzielenie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia, szkolenia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego. Powyższe cele były realizowane w formie:

- porad indywidualnych, z których skorzystały 184 osoby, przeprowadzono 242 rozmowy doradcze;
- indywidualnej informacji zawodowej – udzielono 132 osobom;
- grupowej informacji zawodowej, w której wzięło udział 1 390 osób. Przeprowadzono 95 spotkań z osobami bezrobotnym. Tematyka spotkań dotyczyła m.in. usług oferowanych przez PUP, realizowanych projektów oraz praw i obowiązków osób zarejestrowanych;
- grupowego poradnictwa zawodowego, z którego skorzystało 100 osób bezrobotnych w ramach 18 porad.

Ponadto w ramach współpracy ze szkołami w 2015 roku doradca zawodowy uczestniczył w **7 spotkaniach z młodzieżą szkolną**, najczęściej z ostatnich klas szkoły średniej. Tematyka spotkań dotyczyła m.in.:

- informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy i zawodach deficytowych;
- możliwości dalszego kształcenia w wyuczonym zawodzie;
- przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej i metodach poszukiwania pracy;
- usługach urzędu pracy i dokumentacji niezbędnej do zarejestrowania.

W 2015 roku odbyły się również porady zawodowe grupowe w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI). Porada miała charakter cyklu zajęć indywidualnych i grupowych mających na celu rozwijanie cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia. W poradzie w ramach PAI, wzięło udział 10 osób.

Instrumentem wspomagającym pracę pośredników pracy i doradców zawodowych jest **Indywidualny Plan Działania**, w ramach którego osoby bezrobotne we współpracy z pracownikami określają własny cel zawodowy oraz planują działania do samodzielnej realizacji, które umożliwiają im osiągnięcie założonego celu. Uzupełnieniem tych działań są działania realizowane przez pracowników, mające na celu identyfikację potencjału zawodowego, pomoc w podnoszeniu kwalifikacji i nabywaniu umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Do końca 2015 roku pracownicy przygotowali, a także realizowali, **2 687** Indywidualnych Planów Działania.

4. Organizacja szkoleń

Szkolenia organizowane są w ramach podstawowych usług Powiatowego Urzędu Pracy i skierowane są do osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne. Szkolenia mają na celu ułatwienie zdobycia nowych kwalifikacji, poszerzenie już posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz nabycie kwalifikacji ułatwiających aktywne poruszanie się po rynku pracy osobom zarejestrowanym. Szkolenia realizowane są w formie indywidualnej lub grupowej.

Szkolenia, aby były skuteczne, powinny być zindywidualizowane, dostosowane do potrzeb tych, do których są skierowane. Odpowiedzią na te potrzeby jest wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych, na podstawie m.in. wspomnianego wykazu zostaje opracowany plan szkoleń grupowych.

W okresie **od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.** z usług szkoleniowych w ramach szkoleń indywidualnych skorzystały **53 osoby**.

Szkolenia finansowane były w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki wydatkowane na powyższy cel wyniosły **223 205,18 zł**, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – **92 356,98 zł**;
- 2) w ramach projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokółowskim**” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – **29 898,78 zł**;
- 3) w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych do 25 roku życia) – **20 450,00 zł**;
- 4) w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych z art.49 I ustawy) – **29 501,71 zł**;
- 5) w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych z art.49 III ustawy) – **71 447,71 zł**.

Wśród przeszkolonych osób:

- kobiety stanowiły 1,9% (tj. 1osoba);
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 73,58 % (tj. 39 osób);
- długotrwale bezrobotni 34% (tj. 18 osób);
- osoby do 30 roku życia stanowiły 56,6 % (tj. 30osób);

- osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 7,5% ogółu przeszkolonych (tj. 4 osoby).

W omawianym okresie efektywność wszystkich szkoleń wyniosła **64%**. Badając efektywność szkoleń, która określana jest poprzez liczbę osób podejmujących zatrudnienie w okresie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia, można wywnioskować, że na koniec 2015 roku co 5 osoba kończąca szkolenie uzyskała zatrudnienie. Efektywność może wzrosnąć, ponieważ nie wszystkie osoby biorące udział w szkoleniach zgłosiły fakt podjęcia pracy na dzień sporządzania informacji.

**Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił wsparcia w szkoleń indywidualnych
53 osobom bezrobotnym,
przeznaczając na ten cel kwotę – 223 205,18 zł.**

V. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Popularną formą aktywizacji zawodowej są bezzwrotne dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Program ten adresowany jest do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsca pracy. Wysokość takiej dotacji zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie może przekroczyć 6 – krotności przeciętnego wynagrodzenia.

O środki może ubiegać się każda osoba bezrobotna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim. Ograniczenia podmiotowe mogą dotyczyć środków przyznawanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy przyznawanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla określonych kategorii osób. Wymogi formalne, co do składanego wniosku, najważniejsze elementy umowy oraz formy zabezpieczenia regulują przepisy szczegółowe określone w rozporządzeniu¹. Najważniejszym obowiązkiem bezrobotnego jest prowadzenie działalności gospodarczej przez minimum 12 m-cy. Okres ten daje szansę na okrzepnięcie działalności poprzez uzyskanie środków na „rozruch” działalności. Jednocześnie umowa z zawartym w niej zobowiązaniem do zwrotu środków w przypadku nie spełnienia między innymi ww. obowiązku, też dopinguje bezrobotnego do nie rezygnowania z jej prowadzenia przy pierwszych niepowodzeniach.

W 2015 roku wsparcie w postaci przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **81 osób bezrobotnych** (w 2014 roku – 69 osób). W ramach otrzymanych środków bezrobotni najliczniej podejmowali działalność z zakresu:

- 1) usługi różne – 43 dofinansowania;
- 2) usługi związane z budownictwem – 22 dofinansowania;
- 3) handel – 10 dofinansowań;
- 4) produkcja – 6 dofinansowań.

Ogółem w 2015 roku pracownicy przeprowadzili 76 wizyt monitorujących. W wyniku kontroli z zakresu prawidłowości wykorzystania środków finansowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Osoby kontrolowane posiadały aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej i opłacały należne składki ZUS lub KRUS.

Na zadanie te wydatkowano w roku 2015 **kwotę 1 781 800,00 zł** (w tym z algorytmu 701 800,00 zł, z RPO – 272 000,00 zł, z PO WER – 440 000,00 zł, Program – 25 – 44 000,00 zł; art.49 I nabór – 88 000,00 zł; art. 49 II nabór – 236 000,00 zł).

Osoby prowadzące działalność gospodarczą mogły dodatkowo liczyć na wsparcie Urzędu, poprzez udział w bezpłatnym szkoleniu z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” organizowanym

---

¹Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2012 r. poz. 457)

przez Okręgowy Inspektorat Państwowej Inspekcji Pracy w Warszawie.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił wsparcia w postaci przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej 81 osobom bezrobotnym, przeznaczając na ten cel kwotę – 1 781 800,00 zł.

2. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Wyposażenie stanowisk pracy, jako forma tworzenia subsydiowanych miejsc pracy jest znane w środowisku przedsiębiorców i cieszy się coraz większym zainteresowaniem.

Ten instrument rynku pracy „w czystej postaci” jest pomocą bezzwrotną w wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na utworzenie określonego we wniosku pracodawcy stanowiska pracy. Podstawowym zobowiązaniem wynikającym z umowy, zawartej między urzędem pracy a pracodawcą, jest obowiązek utrzymania utworzonego stanowiska pracy przez okres minimum 24 miesięcy.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił **45 podmiotom** refundacji wyposażenia lub doposażenia **58 stanowisk pracy** i wydatkował na ten cel kwotę **1 287 197,27 zł** (w tym z algorytmu – 506 000,00 zł, z RPO – 364 065,00 zł, w ramach programu dla osób bezrobotnych do 30 roku życia POWER – 440 000,00 zł; Program – 25 – 44 000,00 zł; Program art.49 I nabór – 154 000,00 zł; Program art.49 II nabór – 219 132,27 zł).

W ramach refundowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy nowe miejsca pracy zostały utworzone przez pracodawców działających na terenie:

- Miasto Sokołów Podlaski – 28 stanowisk pracy;
- Gmina Bielany – 3 stanowiska pracy;
- Gmina Jabłonna Lacka – 1 stanowisko pracy;
- Miasto i Gmina Kosów Lacki – 8 stanowisk pracy;
- Gmina Repki – 4 stanowiska pracy;
- Gmina Sokołów Podlaski – 8 stanowisk pracy;
- Gmina Sterdyń – 2 stanowiska pracy;
- Gmina Sabnie – 4 stanowiska pracy.

Przeprowadzonych zostało 50 wizyt monitorujących z zakresu prawidłowości wykorzystania środków finansowych, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dla porównania w 2014 roku z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych skorzystało 48 pracodawców, którzy utworzyli łącznie 54 stanowiska pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił 45 podmiotom refundacji wyposażenia lub doposażenia 58 stanowisk pracy przeznaczając na ten cel kwotę – 1 287 197,27 zł.

3. Staż u pracodawcy

Staż to jedna z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

Po wprowadzonej nowelizacji ustawy staż stał się programem skierowanym do wszystkich osób bezrobotnych, dla których urząd ustalił II profil pomocy.

W trakcie odbywania stażu osoba bezrobotna nabywa umiejętności praktyczne do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Program może trwać do 6 miesięcy lub w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia do 12 miesięcy. Stażystom odbywającym staże przysługuje stypendium w wysokości 120 % kwoty zasiłku dla bezrobotnych.

Staż cieszą się dużym zainteresowaniem wśród bezrobotnych jak i pracodawców, którzy bez ponoszenia kosztów zatrudnienia przez okres stażu mogą przygotować do pracy wykwalifikowanego pracownika.

W 2015 roku łącznie na staże skierowanych zostało **309 osób** (w tym 280 kobiet). Wydatki poniesione ogółem to – **1 820 055,58 zł**. Staże zostały sfinansowane z następujących środków:

- 1) 786 882,64 zł – ALGORYTM;
- 2) 730 731,90 zł – w ramach projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim**” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;
- 3) 78 651,30 zł – w ramach projektu „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim**” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego;
- 4) 76 858,36 zł – w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych do 25 roku życia);
- 5) 107 243,18 zł – zł w ramach programu aktywizacji osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy) – I nabór;
- 6) 39 688,24 zł – w ramach programu aktywizacji osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy) – III nabór.

Zatrudnienie po stażach do końca grudnia 2015 roku uzyskało **177** osób bezrobotnych.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących staż – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **86%**.

W celu stwierdzenia prawidłowości w realizacji zawartych umów Urząd przeprowadził **43** wizyty monitorujące, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim na staże skierował 309 osób bezrobotnych, przeznaczając na ten cel kwotę – 1 820 055,58 zł

4. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa od zasiłku. Prace, 40 godzin w miesiącu a nie więcej niż 10 godzin w tygodniu, organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2015 roku w ramach porozumień z jednostkami samorządowymi do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano **117 osób** bezrobotnych (w 2014 roku skierowano 104 osoby).

Organizatorami prac społecznie użytecznych były następujące jednostki samorządowe:

- Miasto Sokołów Podlaski – 79 osób;
- Urząd Gminy Bielany – 3 osoby;
- Urząd Gminy Ceranów – 2 osoby;
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 14 osób;
- Urząd Miasta i Gminy Kosów Lacki – 5 osób;
- Urząd Gminy Sabnie – 5 osób;
- Urząd Gminy Sterdyń – 7 osób.

Prace społecznie użyteczne zgodnie z podpisanymi porozumieniami realizowane były do końca listopada 2015 roku.

W 2015 roku na organizację prac społecznie użytecznych Urząd wydatkował środki z Funduszu Pracy w łącznej kwocie **148 774,32 zł**.

Po zakończeniu prac społecznie użytecznych (na koniec grudnia 2015 r.) **pracę podjęło 17 osób**.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących prace społecznie użyteczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **21%**.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, do wykonywania prac społecznie użytecznych skierował 117 osób bezrobotnych, przeznaczając na ten cel kwotę – 148 774,32 zł

5. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej między pracodawcą a starostą. Prace interwencyjne można wykonywać na dowolnym stanowisku pracy, zarówno w przypadku pracy fizycznej, jak też umysłowej.

Promowanie prac interwencyjnych, a w związku z tym przekonywanie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, daje efektywność zatrudnieniową. Zysk dla pracodawcy przy tej formie wsparcia to refundacja części kosztów na wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Prace interwencyjne skierowane są do osób bezrobotnych, którym został ustalony II profil pomocy.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2015 roku podpisał **ogółem 66 umów o organizację zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych z 61 pracodawcami**, na które skierowano 76 osób, w tym 49 kobiet (w 2014 roku – 85 osób, w tym 42 kobiety). W ramach prac interwencyjnych zatrudniono:

- 60 osób zamieszkałych na wsi;
- 37 osób do 30 roku życia;
- 12 osób powyżej 50 roku życia;
- 38 osób długotrwale bezrobotnych.

Na koniec 2015 roku okres dofinansowania prac interwencyjnych upłynął dla 95 miejsc pracy (w tym dla 44 osób skierowanych w poprzednim roku). Zatrudnienie po pracach interwencyjnych podjęło 61 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczona udziałem liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie na miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **81 %**.

Na finansowanie części kosztów poniesionych przez pracodawców w związku z zatrudnieniem bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych wydatkowano **418 519,00 zł**.

**Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, w ramach prac interwencyjnych,
zawarł 66 umów i skierował 76 osób bezrobotnych
przeznaczając na ten cel kwotę – 418 519,00 zł.**

6. Roboty publiczne

Roboty publiczne dają szansę osobom bezrobotnym będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz dłużnikom alimentacyjnym na powrót na rynek pracy poprzez zatrudnienie przy

wykonywaniu prac organizowanych przez gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia i pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki.

Roboty publiczne mają zapobiegać odpływom do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, poprzez ich czasowe zatrudnienie. Inicjowane są też w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w regionie.

Wsparcie Urzędu polega na refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz do 50% przeciętnego wynagrodzenia w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczonego miesiąca. W przypadku zatrudnienia bezrobotnych na okres do 12 miesięcy refundacja będzie obejmowała koszty poniesione co drugi miesiąc.

W ramach robót publicznych, w okresie od stycznia do grudnia 2015 roku, zorganizowano **54 nowe miejsca pracy** i skierowano **55 osób bezrobotnych**. Organizatorami robót publicznych byli:

- Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim – 9 miejsc pracy;
- Urząd Miasta w Sokołowie Podlaskim – 11 miejsc pracy;
- Rejonowy Związek Spółek Wodnych – 21 miejsc pracy;
- Zespół Szkół w Jabłonce Lackiej – 1 miejsce pracy;
- Urząd Gminy Cerańów – 3 miejsca pracy;
- Urząd Gminy Bielany – 2 miejsca pracy;
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 2 miejsca pracy;
- Urząd Gminy Sterdyń – 3 miejsca pracy;
- Urząd Gminy Sabnie – 1 miejsce pracy;
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni – 1 miejsce pracy.

Na organizację robót publicznych wydatkowano w roku 2015 kwotę **636 500,29 zł**. Wszystkie miejsca pracy realizowane w ramach robót publicznych dofinansowano przez okres do 6 miesięcy. Po zakończeniu robót publicznych **pracę podjęły 52 osoby**.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących roboty publiczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **94,5%**.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, w ramach robót publicznych, zorganizował 54 nowe miejsca pracy i skierował 55 osób bezrobotnych, przeznaczając na ten cel kwotę – 636 500,29 zł.

7. Pomoc osobom do 30 roku życia

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowe narzędzia aktywizacji osób młodych na rynku pracy. Jednocześnie zdefiniowano, jako osoby młode, klientów do 30-go roku życia. Osoby te mogą skorzystać z dodatkowych instrumentów rynku pracy w postaci: bonu szkoleniowego, bonu stażowego, bonu zatrudnieniowego oraz bonu na zasiedlenie.

➤ **Bon szkoleniowy**

Bon szkoleniowy stanowi gwarancję skierowania na szkolenie wskazane przez osobę, której bon przyznano, a także opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z jego podjęciem. Wysokość kosztów szkolenia, które mogą być pokryte przez urząd pracy nie może przekroczyć kwoty przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu przyznania bonu (obecnie jest to ok. 3 700,00 zł).

W ramach bonu szkoleniowego, **w wysokości do 100% przeciętnego wynagrodzenia**, zostały sfinansowane koszty:

- jednego lub kilku szkoleń;
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych;
- przejazdu na szkolenia w wysokości: zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W sytuacji, gdy koszt szkolenia przekracza wysokość określoną w bonie, osoba bezrobotna sama pokrywa koszty przekraczające wskazany limit.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zrealizował 31 bonów szkoleniowych, przeznaczając na ten cel kwotę – 103 649,00 zł

➤ **Bon stażowy**

Bon stażowy, to gwarancja skierowania osoby, której bon przyznano, do odbycia stażu u wskazanego przez nią pracodawcy na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się zatrudnić tę osobę po zakończeniu stażu na okres kolejnych 6 miesięcy. W ramach bonu stażowego zostały sfinansowane:

- koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu;
- koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych.

Pracodawca, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, otrzyma premię w wysokości 1 500 zł. Wsparcie dla przedsiębiorców udzielane jest na zasadach pomocy de minimis. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej między pracodawcą a urzędem pracy, wg programu określonego w umowie.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zrealizował 4 boni stażowe, przeznaczając na ten cel kwotę – 110 090,68 zł.

➤ **Bon zatrudnieniowy**

Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania i stanowi dla przyszłego pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez Powiatowy Urząd Pracy. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w ramach której:

- pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy;
- PUP refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy, w wysokości 100 % kwoty zasiłku.

Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zrealizował 48 bonów zatrudnieniowych, przeznaczając na ten cel kwotę – 296 122,38 zł.

➤ **Bon na zasiedlenie**

Bon na zasiedlenie może być przyznany na wniosek bezrobotnego na podstawie umowy pomiędzy starostą a bezrobotnym w związku z podjęciem przez niego pracy poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- 2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;

- 3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wysokość środków przyznanych w ramach bonu nie może być wyższa niż 200 procent przeciętnego wynagrodzenia za pracę.

Bezrobotny, który otrzymał bon, jest zobowiązany w terminie:

- 1) do 30 dni od dnia otrzymania bonu dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy;
- 2) do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy;
- 3) do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, posiadanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

W przypadku niewywiązania się z powyższych obowiązków kwota bonu podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

**Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zrealizował 49 bonów na zasiedlenie,
przeznaczając na ten cel kwotę – 361 700,00 zł.**

8. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia

---

Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje również wsparcie dla osób starszych, polegające na dofinansowaniu wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (50% minimalnego wynagrodzenia). Pracodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie wynagrodzenia na dwie długości okresu, w zależności od wieku bezrobotnego.:

- 12 miesięcy dla bezrobotnego, który ukończy 50 lat, a nie ukończył lat 60-ciu;
- 24 miesiące dla bezrobotnego, który ukończył 60 rok życia.

Po okresie refundacji istnieje obowiązek dalszego zatrudnienia, odpowiednio do okresu refundacji i wieku bezrobotnego, w pierwszym przypadku przez okres 6 miesięcy, a w drugim przez

okres 12 miesięcy.

Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2015 roku wyniosła **172 793,58 zł**. W ramach dofinansowania 25 osób podjęło pracę.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dofinansował wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, 25 osobom, przeznaczając na ten cel kwotę – 172 793,58 zł.

9. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy Sokołowie Podlaskim, inicjował szereg działań związanych z planowanym i ostatecznie wprowadzonym, nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, **Programem Aktywizacja i Integracja**. W wyniku stałego monitoringu stwierdzono zapotrzebowanie na działania związane z aktywizacją zawodową i integracją społeczną osób bezrobotnych, będących jednocześnie klientami Ośrodków Pomocy Społecznej, dla których ustalono III profil pomocy. Program stwarza dodatkowe możliwości aktywizacji osób, które utraciły możliwość podjęcia pracy z powodu długiego okresu przebywania na bezrobociu, często połączonego z brakiem kwalifikacji, niewystarczającymi kompetencjami i deficytami utrudniającymi funkcjonowanie w środowisku pracy.

Istotą Programu jest **partnerska współpraca w zakresie aktywizacji osób, powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej**, a w szczególnych przypadkach, również wsparcie ze strony organizacji pozarządowych, poprzez realizację zadań z zakresu integracji społecznej.

Po zakończeniu udziału w Programie Aktywizacja i Integracja **70% uczestników** zmieniono profil pomocy z III na II, **7 osób (70%)** podjęło zatrudnienie w tym 3 osoby w ramach zatrudnienia wspieranego.

Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja w 2015 roku

Źródło finansowania	Środki Funduszu Pracy
Wartość programu	3888,00zł
Okres realizacji	01.03.2015r. – 30.04.2015 r.
Współpraca w ramach programu	Współpraca w ramach programu z Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim
Cel główny programu	Poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których urząd pracy ustalił III profil pomocy
Grupa docelowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bezrobotni posiadający w CPS kontrakt socjalny • Bezrobotni długotrwale • Bezrobotni bez wykształcenia średniego • Bezrobotni powyżej 50 roku życia
Działania PAI	<p>W ramach programu PAI były realizowane działania w zakresie aktywizacji i integracji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blok Integracja realizowany przez Centrum Pomocy Socjalnej (psycholog, doradca zawodowy) • Blok Aktywizacja realizowany w formie prac społecznie użytecznych na podstawie porozumienia zawartego z Miastem Sokołów Podlaski
Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem	10 osób
Planowane efekty realizacji PAI	<ol style="list-style-type: none"> 1. wzrost umiejętności i kompetencji społecznych u 70% uczestników; 2. wzrost aktywności w życiu społecznym i zawodowym wśród 70% uczestników; 3. zmiana profilu pomocy osoby bezrobotnej wśród 70% uczestników po zakończeniu PAI

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) przeznaczone są na finansowanie kształcenia pracowników i pracodawców. Obecnie, decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej, można wykorzystywać je na wsparcie kształcenia ustawicznego osób w wieku powyżej 45 roku życia. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy mógł przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących m.in. kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składały się:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;

- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą - egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

W ramach KFS możliwe jest sfinansowanie:

- do 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika;
- do 100% kosztów kształcenia ustawicznego – jeśli wnioskodawca należy do grupy **mikroprzedsiębiorców**, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

W zarządzaniu środkami KFS biorą udział partnerzy społeczni, których składki stanowią źródło przychodów Funduszu Pracy i jego wydzielonej części, jaką stanowi KFS. Fundusz ten jest rozwiązaniem, które ułatwi pracodawcom przekwalifikowanie lub podniesienie kwalifikacji własnych oraz pracowników – jest inwestycją w stabilizację zawodową i pozycję na rynku pracy. Środki finansowe Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozwolą na dostosowanie umiejętności do zmieniających się wymagań rynku pracy, jak również przyczynią się do poprawy jakości kształcenia ustawicznego i realizacji celów związanych ze strategią Europa 2020, tj. budowania konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób o niskich lub niedostosowanych kompetencjach do potrzeb rynku pracy.

W 2015 roku Urząd pozyskał z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kwotę **1 000 000 zł**. Środki te przeznaczone zostały na szkolenia zawodowe oraz studia podyplomowe, z których skorzystało 12 pracodawców. Ogółem zostało przeszkolonych **741** osób, w tym **591** kobiet.

VI. PROGRAMY I PROJEKTY RYNKU PRACY

Mając na uwadze zwiększenie możliwości pomocy w rozwoju lokalnego rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Sokółowie Podlaskim pozyskuje środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów i grantów.

W roku 2015 na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu Urząd otrzymał limit środków Funduszu Pracy w wysokości **7 963 400,00 zł**, w tym:

1. **3 984 400,00 zł** – limit przyznany wg algorytmu;
2. **1 311 100,00 zł** – w ramach projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim**” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1. – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego;
3. **944 500,00 zł** – w ramach projektu „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim**” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego;
4. **250 000,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych do 25 roku życia);
5. **600 000,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych z art.49 ustawy – I nabór);
6. **698 000,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych z art.49 ustawy – II nabór);
7. **175 400,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (skierowanych do osób bezrobotnych z art.49 ustawy – III nabór).

Środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu w ramach algorytmu

---

Przeznaczony jest na finansowanie aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z tych środków w 2015 roku zrealizowano:

- szkolenia dla **12** osób bezrobotnych;
- bon szkoleniowy dla **21** osób bezrobotnych;
- studia podyplomowe dla **2** osób bezrobotnych;
- prace interwencyjne dla **76** osób bezrobotnych;
- refundacja za prace społecznie użyteczne dla **117** osób bezrobotnych;
- roboty publiczne dla **54** osób bezrobotnych;
- staże dla **113** osób bezrobotnych;
- bon stażowy dla **4** osób bezrobotnych;

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla **32** osób;
  - refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego dla **23** osób bezrobotnych;
  - bon zatrudnieniowy dla **15** osób bezrobotnych;
  - bon na zasiedlenie dla **15** osób bezrobotnych;
  - PAI dla **10** osób bezrobotnych;
  - dofinansowanie do wynagrodzenia 50+ dla **17** osób bezrobotnych;
  - refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną **1** osoba bezrobotna;
  - zatrudnienie wspierane dla **3** osób bezrobotnych;
  - stypendia dla bezrobotnych w okresie kontynuowania nauki dla **2** osób bezrobotnych.
- Razem w ramach algorytmu, aktywizacją zostało objętych **517** osób bezrobotnych.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów systemowych i konkursowych

---

1) Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

PO WER jest programem krajowym finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz współfinansowanym z krajowych środków publicznych i prywatnych.

Priorytety PO WER to:

Osoby młode na rynku pracy – realizacja działań skierowanych do bezrobotnych osób młodych (tzw. Młodzież NEET), które będą przyczyniały się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Uczestnikami projektu są osoby w wieku 18-29 lat bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy) które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

W 2015 roku w projekcie wzięło udział **137** osób.

2) „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (I)” realizowany w ramach osi priorytetowej VIII, Działanie 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020.

Uczestnikami projektu mogą być m.in.:

- osoby niepełnosprawne;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia;

- osoby o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem średnim lub niższym; do tej grupy nie kwalifikują się osoby z wykształceniem pomaturalnym i wyższym).

W 2015 roku w projekcie wzięło udział **66** osób.

3) Projekt konkursowy „Przyjazny urząd II” – Poddziałanie 6.1.2 PO KL

Do czerwca 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował projekt w ramach Poddziałania 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pod nazwą „Przyjazny urząd II”.

Głównym celem projektu jest wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez podwyższenie jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz ich standaryzację, a także poprawa potencjału kadrowego oraz zwiększenie jakości i dostępności usług świadczonych przez Urząd poprzez kontynuację zatrudnienia dla 2 doradców zawodowych i 1 pośrednika pracy.

Całkowity koszt projektu w 2015 roku wyniósł 53 945,05 zł.

Środki z Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

---

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował następujące programy, które finansowane były z dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej:

1) Program dla osób bezrobotnych do 25 roku życia

Okres realizacji programu: od 01.03.2014 r. do 31.03.2015 r.

W 2015 roku programem zostało objętych **31 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- bon szkoleniowy – 6 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 2 osoby;
- wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 2 osoby;
- bon zatrudnieniowy - 11 osób;
- staże – 10 osób.

2) Środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy – I nabór

W 2015 roku programem zostało objętych **88 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- szkolenia – 14 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 4 osoby;

- wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 7 osób;
- bon zatrudnieniowy – 20 osób;
- bon na zasiedlenie – 14 osób;
- staże – 21 osób;
- dofinansowanie do wynagrodzenia dla osób po 50 roku życia – 8 osób.

3) Środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy – II nabór;

W 2015 roku programem zostało objętych **41 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- bon na zasiedlenie - 20 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 11 osób;
- wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 10 osób.

4) Środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy – III nabór;

W 2015 roku programem zostało objętych **41 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- szkolenia – 17 osób;
- bon szkoleniowy - 4 osoby;
- staże – 20 osób.

Środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego z przeznaczeniem na kształcenie ustawiczne pracownika i pracodawcy

---

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) – instrument polityki rynku pracy z przeznaczeniem na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskał z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kwotę 1 000 000 zł. Z dofinansowania skorzystało 12 pracodawców. Środki te przeznaczone zostały na szkolenia zawodowe. Działaniami z KFS objętych zostało 741 pracowników, w tym 591 kobiet.

VII. REALIZACJA FORM POMOCY OSŁONOWEJ DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

1. Profilowanie osób bezrobotnych

W dniu 27 maja 2014 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 14.03.2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 598), obejmujące duże zmiany w dotychczas obowiązujących regulacjach dotyczących rynku pracy. Ustawa kładzie nacisk na indywidualizację stosowanego wsparcia poprzez profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym. Powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie. Ustanawia się trzy profile pomocy i formy pomocy stosowane w ramach tych profili. Celem jest zapewnienie szybszej i lepiej dostosowanej pomocy dla bezrobotnych, a także zwiększenie efektywności podejmowanych działań przez urząd. Każdy bezrobotny otrzyma pomoc adekwatną do swoich potrzeb i możliwości aktywizacyjnych. W rezultacie zostanie przypisany do jednego z trzech profili:

Profil pomocy I

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania przewidziany dla profilu pomocy I, czyli dla osoby o wysokim potencjale zatrudnieniowym, nie może być dłuższy niż 180 dni.

Osoba, dla której ustalony został profil pomocy I powinna przede wszystkim zostać objęta pomocą w formie pośrednictwa pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwem zawodowym lub innymi formami pomocy określonymi w ustawie tj.:

- sfinansowaniem szkolenia w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (szkolenia grupowe lub indywidualne jeżeli są zbieżne tematycznie z grupowym);
- sfinansowaniem kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu;
- zwrotem kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego;
- przyznaniem jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności;
- przyznaniem pracodawcy świadczenia aktywizacyjnego za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną;
- przyznaniem pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej;

- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu szkoleniowego stanowiącego gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu stażowego stanowiącego gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu zatrudnieniowego;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Profil pomocy II

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania dla osoby, korzystającej z pomocy przewidzianej dla profilu pomocy II, nie może być dłuższy niż 540 dni.

Osoba taka może korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy oraz działań aktywizacyjnych zleconych przez urząd pracy oraz innych form pomocy, z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a ustawy i promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W stosunku do osoby bezrobotnej zakwalifikowanej do profilu pomocy II należy zastosować wsparcie w postaci usług i instrumentów rynku pracy, dzięki którym może ona wejść lub powrócić na rynek pracy albo przejść do profilu pomocy I. Osobie takiej należy poświęcić uwagę w zakresie podtrzymywania motywacji do działań na rzecz wejścia lub powrotu na rynek.

Profil pomocy III

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania dla osoby, korzystającej z pomocy przewidzianej dla profilu pomocy III, nie może być dłuższy niż 720 dni.

Osoba taka może korzystać z następujących form pomocy:

- Program Aktywizacja i Integracja;
- działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy;
- programy specjalne;
- skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne;
- w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

W okresie od 01 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku pracownicy Urzędu przeprowadzili **2 658** wywiadów zakończonych ustaleniem profilu, w wyniku których I profil przypisano 84 osobom (4%), II profil – 2 359 osobom (88%), a III profil – 215 osobom (8%).

2. Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje

W 2015 roku wydano **7262 decyzji administracyjnych**, w tym:

- **492** decyzje o uznaniu za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku;
- **2490** decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku;
- **313** decyzji przyznających prawo do stypendium z tytułu stażu;
- **3393 decyzje o utracie statusu osoby bezrobotnej**;
- **83** decyzje o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **58** decyzji o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego.

Spośród wydanych decyzji największy procent (47%) dotyczy decyzji o utracie statusu osoby bezrobotnej oraz decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku (34%). Natomiast najmniejszy udział procentowy stanowią decyzje o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia.

W roku 2015 zostało zarejestrowanych **2 982** osób, w tym 492 osoby z prawem do zasiłku oraz 2490 osób bez prawa do zasiłku. Natomiast wyrejestrowanych zostało **3 393** osób bezrobotnych.

Dla tych osób wydano decyzje o utracie statusu osoby bezrobotnej z powodu:

- podjęcia pracy – 1 855 decyzji;
- niestawienia się w celu potwierdzenia gotowości – 647 decyzji;
- rozpoczęcia szkolenia i stażu – 396 decyzji;
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 98 decyzji;
- nabycia praw do emerytury lub renty inwalidzkiej oraz z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego – 101 decyzji;
- inne – 110 decyzji;
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 36 decyzji;
- podjęcie nauki w systemie dziennym – 9 decyzji.

W 2015 roku wpłynęło **38 odwołań od decyzji administracyjnych**, z czego **15** zostało **rozpatrzonych we własnym zakresie** w trybie art. 132 Kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast **23 przesłano do organu II instancji**, tj. Wojewody mazowieckiego w celu rozpatrzenia, ponieważ nie znaleziono podstaw do zmiany wydanej decyzji. Rozpatrując przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł: o utrzymaniu w mocy 19 zaskarżonych decyzji organu I instancji; 2 odwołania zostały umorzone ze względu na ich bezprzedmiotowość, 1 odwołanie nie zostało rozpatrzone z powodu uchybienia terminu oraz 1 decyzja umorzona a postępowanie uchylone.

W 2015 roku udzielono odpowiedzi na 179 pism i wniosków o udostępnienie danych ze zbiorów danych osobowych składanych głównie przez Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, Policję, Prokuraturę, Sądy i Komornika.

W ramach obsługi programu PŁATNIK do ZUS sporządzono **9 040 zgłoszeń i wyrejestrowań** na formularzach ZUS ZZA, ZUS ZUA, ZUS ZWUA, ZUS ZIUA, ZUS ZCNA.

3. Świadczenia dla bezrobotnych

Na dzień 31.12.2015 r. do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było **221 osób** (**10%** ogółu zarejestrowanych). Jest to o 47 osób mniej w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych zależy od posiadanego stażu pracy:

- mniej niż 5 lat - 80% zasiłku określonego w art. 72 ust.1 i 2 ustawy;
- od 5 do 20 lat pracy - 100% kwoty zasiłku określonego w art. 72 ust. 1 ustawy;
- co najmniej 20 lat pracy - 120% kwoty zasiłku określonego w art. 72 ust. 1 i 3 ustawy.

Od 1 czerwca 2014 r. wysokość zasiłku wynosi:

- **80%**
  - kwota **664,90** zł brutto – **583,06** zł netto – w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
  - kwota **522,10** zł brutto – **468,11** netto – w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku;
- **100%**
  - kwota **831,10** zł brutto – **717,30** zł netto - w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
  - kwota **652,60** zł brutto – **572,87** zł netto - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku;
- **120%**
  - kwota **997,40** zł brutto – **851,63** zł netto - w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
  - kwota **783,20** zł brutto – **678,71** zł netto w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

Poza zasiłkiem dla bezrobotnych tut. Urząd przyznawał również stypendium: z tytułu odbywania stażu u pracodawcy, odbywania szkolenia oraz dodatki aktywizacyjne, w tym w 2015 roku:

- **313 osób** bezrobotnych nabyło prawo do wypłaty stypendium z tytułu odbywania stażu;
- **83 osoby** bezrobotne nabyły prawo do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **58 osób** bezrobotne nabyło prawo do dodatku aktywizacyjnego z tytułu podjęcia pracy.

VIII. GOSPODARKA FINANSOWA

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) stosując ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z póź. zm.). Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym przeznaczonym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Głównym dysponentem środków Funduszu Pracy jest Minister Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatowym środki obligatoryjnie do wysokości potrzeb związanych z wypłatą zasiłków dla bezrobotnych i dodatków aktywizacyjnych, natomiast na wydatki związane z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę osób bezrobotnych w poszczególnych powiatach.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dysponował następującymi środkami finansowymi:

- 1) **3 984 400,00 zł** – środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w ramach algorytmu;
- 2) **944 500,00 zł** – środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego;
- 3) **1 311 100,00 zł** – środki w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;
- 4) **250 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 roku życia;
- 5) **600 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy I nabór;
- 6) **698 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy II nabór;
- 7) **175 400,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z art. 49 ustawy III nabór;
- 8) **1 000 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego z przeznaczeniem na kształcenie ustawiczne pracownika i pracodawcy;
- 9) **282 200,00 zł** – środki Funduszu Pracy na finansowanie innych zadań fakultatywnych;
- 10) **2 798 830,00 zł** – środki na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz dodatki aktywizacyjne;
- 11) **1 227 321,07 zł** – środki na podstawową działalność urzędu;
- 12) **1 706 435,00 zł** – środki na zadania zlecone – składka na ubezpieczenie zdrowotne od osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
- 13) **53 945,05 zł** – środki w ramach projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego PO KL6.1.2. „Przyjazny urząd II”.

Sprawozdanie z planu finansowego i aktywizacji osób bezrobotnych w 2015 roku

Wyszczególnienie	Plan finansowy	Liczba osób objętych aktywizacją w w 2015 roku
Algorytm		
Szkolenia	92 500,00	12
Studia podyplomowe	5 000,00	2
Prace interwencyjne	421 000,00	76
Roboty publiczne	640 000,00	54
Refundacja za prace społecznie użyteczne	151 000,00	117
Staże	787 600,00	113
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	701 800,00	32
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	506 000,00	23
Stypendia dla bezrobotnych w okresie kontynuowania nauki	15 400,00	2
Zatrudnienie wspierane	16 350,00	3
Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną	210,00	1
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	153 000,00	17
PAI	3 900,00	10
Bon na zasiedlenie	129 640,00	15
Bon zatrudnieniowy	177 000,00	15
Bon szkoleniowy	70 000,00	21
Bon stażowy	114 000,00	4
Razem algorytm	3 984 400,00	517
„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim”- RPO		
Staże	162 500,00	38
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	368 000,00	12
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	414 000,00	16
Razem	944 500,00	66
„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” - POWER		
Szkolenia	38 000,00	10
Staże	833 100,00	107
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	440 000,00	20
Razem	1311 100,00	137

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 roku życia		
Bon szkoleniowy (art. 66k)	20 700,00	6
Staże	77 640,00	10
Bon zatrudnieniowy (art. 66m)	63 660,00	11
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	44 000,00	2
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	44 000,00	2
Razem	250 000,00	31
Program aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych z art. 49 ustawy I nabór		
Szkolenia	30 400,00	14
Staże	111 200,00	21
Jednorazowe środki na podjęcie	88 000,00	4
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	154 000,00	7
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	31 00,00	8
Bon na zasiedlenie	125 800,00	14
Bon zatrudnieniowy	59 600,00	20
Razem	600 000,00	88
Program aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych z art. 49 ustawy II nabór		
Jednorazowe środki na podjęcie	330 000,00	11
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	220 000,00	10
Bon na zasiedlenie	148 000,00	20
Razem	698 000,00	41
Program aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych z art. 49 ustawy III nabór		
Szkolenia	98 600,00	17
Bon szkoleniowy	37 000,00	4
Staże	39 800,00	2
Razem	175 400,00	41
OGÓŁEM	7 963 400,00	921

Wykonanie planu finansowego poszczególnych programów i projektów przedstawiają poniższe tabele.

Wykonanie budżetu podstawowej działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim na dzień 31.12.2015 r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2015 r.
3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	416,76 zł
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	878 956,52 zł
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	63 251,48 zł
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	159 067,83 zł
4120	Składka na Fundusz Pracy	12 790,56 zł
4140	PFRON	0,00 zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	440,00 zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	12 574,38 zł
4280	Zakup usług zdrowotnych	315,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych	3 141,25 zł
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	4 472,77 zł
4410	Podróże służbowe krajowe	1 290,00 zł
4430	Różne opłaty i składki	3 278,00 zł
4440	Odpisy na ZFŚS	27 333,65 zł
4700	Szkolenia pracowników	499,00 zł
Razem		1 227 321, 07 zł

Wykonanie budżetu w zakresie składek na ubezpieczenie zdrowotne na dzień 31.12.2015r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2015r.
4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1 706 434,67 zł
Razem		1 706 434,67 zł

Wydatki na zasiłki oraz dodatki aktywizacyjne wypłacone do 31.12.2015 r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2015r.
Zasiłek podstawowy 100% wraz ze składkami	924 389,36 zł
Zasiłek podwyższony 120% wraz ze składkami	1 159 294,2 zł
Zasiłek obniżony 80% wraz ze składkami	668 194,25 zł
Dodatki aktywizacyjne	46 951,60 zł
Razem	2 798 829,41 zł

Wykonanie budżetu projektu EFS PO KL 6.1.2 pt. „Przyjazny Urząd II” na dzień 31.12.2015 r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2015 r.
4017	Wynagrodzenie osobowe pracowników - EFS	37 859,32 zł
4019	Wynagrodzenie osobowe pracowników – wkład własny	6 681,08 zł
4117	Składki na ubezpieczenie społeczne - EFS	7 279,12 zł
4119	Składki na ubezpieczenie społeczne – wkład własny	1284,55 zł
4127	Składki na Fundusz Pracy - EFS	714,85 zł
4129	Składki na Fundusz Pracy – wkład własny	126,13 zł
Razem		53 945, 05 zł

Wykonanie budżetu projektu POWER na dzień 31.12.2015r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2015r.
Stáže	730 731,90 zł
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	440 000,00 zł
Szkolenia	29 898,78 zł
Razem	1 200 630,68

Wykonanie budżetu projektu RPO na dzień 31.12.2015r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2015r.
Stáže	78 651,3 zł
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	272 000,0 zł
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	364 065,0 zł
Razem	714 716, 26

Wykonanie budżetu projektu EFS PO KL 6.1.1 pt. „Lepsze jutro” na dzień 31.12.2015 r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2015r.
Stypendia stażowe	270 134,86
Razem	270 134,86

IX. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE URZĘDU

1. Zatrudnienie – polityka kadrowa

Osoby bezrobotne korzystające z naszej pomocy mają szczególne prawo domagania się od Powiatowego Urzędu Pracy przedstawienia im oferty zatrudnienia lub przynajmniej zbliżonej do zatrudnienia formy aktywizacji zawodowej bądź innej formy pomocy. Powiatowy Urząd Pracy nie może wobec takich oczekiwań pozostać bezczynny, a prowadzone przez nas pośrednictwo pracy musi przynieść widoczny rezultat, co z kolei rodzi konieczność zapewnienia odpowiedniej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej, która na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 26 osób zatrudnionych.

W porównaniu do lat poprzednich Urząd osiągnął korzystną strukturę zatrudnienia wśród pracowników zatrudnionych na stanowiskach kluczowych, tj. bezpośrednio związanych z obsługą klienta. Z ogólnej liczby zatrudnionych 12 osób pełni funkcję doradców klienta, a głównym ich zadaniem jest współpraca z klientem od momentu pierwszej wizyty w urzędzie do chwili osiągnięcia przez klienta zamierzonego celu, np. podjęcia zatrudnienia czy też pozyskania odpowiedniego pracownika.

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększeniu uległa liczba pośredników pracy i doradców zawodowych. Pracownik zajmujący stanowisko lidera klubu pracy, po zmianie przepisów ustawy o promocji (...) stał się doradcą zawodowym.

Wśród zatrudnionych przeważają pracownicy z wykształceniem wyższym i stanowią – 81% zatrudnionych. Kolejne dwie grupy to pracownicy z wykształceniem średnim zawodowym oraz z wykształceniem policealnym – 19%.

Struktura zatrudnienia pracowników według stażu pracy w służbach zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- więcej niż 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 31 % zatrudnionych,
- od 10 do 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 19 % zatrudnionych,
- od 5 do 10 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 34% zatrudnionych,
- od 1 do 5 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 8 % zatrudnionych,
- do 1 roku stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 8 % zatrudnionych.

Zatrudnienie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim było finansowane ze środków budżetu oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (w ramach realizowanego projektu unijnego pod nazwą „Przyjazny urząd II” – 2 doradców zawodowych i 1 pośrednik pracy).

W 2015 roku pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim doskonalili swoje kwalifikacje. Założone zadania dotyczące wzmacniania kadrowego i kompetencyjnego oraz profesjonalizacji Publicznych Służb Zatrudnienia zostały w pełni zrealizowane. Wykorzystane zostały różne formy kształcenia: szkolenia, kursy, warsztaty szkoleniowe, seminaria i konferencje, a ich organizatorami były instytucje szkoleniowe.

2. Działalność kontrolna

Kontrole zewnętrzne

W 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zostały przeprowadzone 2 kontrole zewnętrzne przez:

1. Mazowiecki Urząd Wojewódzki – kontrola problemowa w przedmiocie realizacji usług rynku pracy w zakresie organizacji szkoleń (w okresie 01.01.2014 r. – 01.12.2014 r.);
2. Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie – kontrola projektu POKL.06.01.03-14-028/08 „Ku przyszłości”.

Pierwsza z kontroli odbyła się w dniach 17 – 18.06.2015 r. oraz 22.06.2015 r. Kontrolującym był Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie. Kontrola dotyczyła sposobu realizacji usługi rynku pracy w zakresie organizacji szkoleń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Druga kontrola została przeprowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie w dniach 27 – 31.07.2015 r. w zakresie prawidłowości realizacji projektu systemowego w ramach Poddziałania 6.1.3 POKL – kontrola na zakończenie projektu. Zalecono podjęcie działań naprawczych mających na celu wdrożenie praktyki przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej z zachowaniem terminu 7 dni. Zalecenia pokontrolne zostały wykonane. Dokumentacja kontroli zewnętrznej gromadzona jest w Referacie Organizacyjno - Administracyjnym.

Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy

W 2015 roku przeprowadzono **213 wizyt monitorujących** w jednostkach, które podpisały umowy o organizację aktywnych programów rynku pracy. Dotyczyły one głównie prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Pracy, tj.:

- **76** wizyt monitorujących z zakresu prawidłowości wykorzystania jednorazowych środków udzielonych bezrobotnym ze środków Funduszu Pracy na **rozpoczęcie działalności gospodarczej**;
- **44** wizyty z zakresu prowadzenia **szkoleń** dla bezrobotnych pod kątem realizacji programu szkolenia i uczestnictwa bezrobotnych;
- **43** wizyty monitorujące z realizacji umów zawartych z pracodawcami w sprawie **organizacji staży**;
- **50** wizyt monitorujących związanych z przyznaniem **kosztów refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** dla skierowanego bezrobotnego.

Zakres wizyt monitorujących obejmował sprawdzenie m.in.: warunków świadczenia pracy, zgodności zakupionego towaru lub sprzętu potwierdzonego fakturami ze stanem faktycznym, warunków szkolenia, bazy dydaktycznej, frekwencji czy wykorzystania przysługujących dni wolnych od pracy.

W wyniku wizyt monitorujących nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń pokontrolnych. Osoby kontrolowane posiadały aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej i opłacały należne składki ZUS lub KRUS.

3. Działalność promocyjna

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W ramach **promocji środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego** Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie Filia w Siedlcach, dnia 24.04.2015 r. zorganizował konferencję poświęconą Krajowemu Funduszowi Szkoleniowemu. W spotkaniu uczestniczyło 39 osób reprezentujących 30 pracodawców. Pracodawcy zapoznali się z zasadami dofinansowania kształcenia ustawicznego pracowników oraz obowiązującymi przepisami.

Zarządzanie bezpieczeństwem pracy – prewencja wypadkowa

W dniach 17.09.2015 r. i 18.09.2015 r., w ramach programu prewencyjnego „Zarządzanie bezpieczeństwem pracy – prewencja wypadkowa”, odbyły się spotkania informacyjno – szkoleniowe zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy i Okręgowy Inspektorat Państwowej Inspekcji Pracy w Warszawie. W pierwszym spotkaniu uczestniczyło 48 osób reprezentujących 42 zakłady pracy. Celem szkolenia było wsparcie merytoryczne pracodawców w osiągnięciu poprawy poziomu bezpieczeństwa pracy i ograniczania zagrożeń wypadkowych. Poruszana tematyka związana była z: przestrzeganiem prawa pracy i zasad BHP, stresem w pracy, mobbingiem i wypaleniem zawodowym, obowiązkami kadry kierowniczej oraz jej kompetencjami. Natomiast drugiego dnia, w spotkaniu uczestniczyło 21 przedsiębiorców, którzy od niedawna prowadzą swoją działalność. Ta grupa została objęta również blokami tematycznymi z zakresu: kierowania i zarządzania personelem, wypadkami przy pracy i postępowaniem powypadkowym. Podczas spotkań ekspert Państwowej Inspekcji Pracy udzielał odpowiedzi uczestnikom na nurtujące ich pytania.

Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Doliny Bugu”

W dniu 17.09.2015 r. odbyło się również spotkanie konsultacyjne na temat tworzenia lokalnej strategii rozwoju i możliwości dofinansowania projektów w nowej perspektywie finansowej 2014 – 2020.

Współpraca ze szkołami

W ramach współpracy ze szkołami doradca zawodowy z Powiatowego Urzędu Pracy przeprowadził zajęcia z młodzieżą szkół średnich, szczególnie ostatnich klas, dotyczące przyszłości zawodowej osób, które w niedługim czasie będą uczestnikami rynku pracy. Na spotkaniach przedstawiane były zagadnienia dotyczące zawodów przyszłości, promocji poziomów wykształcenia zawodowego, konieczności specjalizacji zawodowej oraz usług urzędu i pomocy oferowanej osobom młodym w podejmowaniu przez nie pierwszej pracy.

Powiatowy Urząd Pracy uczestniczył w Sokołowskich Targach Edukacji, Pracy i Kariery „Szarada” organizowanych przez Zespół Szkół Nr 1 w Sokołowie Podlaskim, na których udzielano młodzieży informacji o lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

RYNEK PRACY

1. Na koniec 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było **2 251 osób bezrobotnych** (spadek o 411 osób w porównaniu z 2014 r.)
2. **Stopa bezrobocia** na koniec 2015 roku wyniosła dla **powiatu sokołowskiego – 9,4%**, (dla województwa – **8,4%**, dla kraju – **9,8%**).
3. W 2015 roku **napiływ** do bezrobocia utrzymał się na poziomie **2 982** osób, a **odpływ** na poziomie **3 393** osób.
4. Na sokołowskim rynku pracy większość stanowili bezrobotni **mężczyźni**, których na koniec 2015 roku było **1 166**, tj. 52 % ogółu bezrobotnych.
5. Wśród populacji bezrobotnych w końcu 2015 roku **221 osób posiadało prawo do zasiłku**, tj. 10% ogółu bezrobotnych.
6. Liczba ludzi młodzi w wieku **25 – 34 lata – 696 osób**, tj. 31% ogółu bezrobotnych.
7. Na koniec 2015 roku **1 123 osoby**, tj. 50% ogółu bezrobotnych **posiadało wykształcenie niższe od średniego**.
8. Długotrwałym bezrobociem dotkniętych było **1 370 osób**, tj. 61 % ogółu bezrobotnych.
9. **26,2 %** ogółu bezrobotnych nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu.
10. Najliczniej bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim na koniec roku 2015 reprezentowali takie zawody jak:
  - sprzedawca – 205 osób;
  - robotnik budowlany – 86 osób;
  - kucharz – 53 osoby.

AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

Pośrednictwo pracy

1. W 2015 roku Urząd pozyskał **930 oferty pracy**, zawierających **1797 miejsc pracy**. Z wszystkich zgłoszonych miejsc pracy w 2015 roku, 37 przeznaczonych było dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.
2. **1 855 osób podjęło pracę**, w tym pracę niesubsydiowaną 1 422 osoby.
3. Pośrednicy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego odbyli **372 wizyty u pracodawców**, w wyniku których pozyskali 55 miejsc pracy. Ponadto pozyskali do współpracy **153 nowych pracodawców**.
4. Najwięcej ofert pracy wpłynęło do Urzędu w następujących zawodach:
  - robotnik gospodarczy – 148 miejsc pracy;
  - rzeźnicy – 120 miejsc pracy;
  - sprzedawcy – 97 miejsc pracy;
  - magazynierzy – 63 miejsca pracy;

- pracownicy biurowi – 47 miejsc pracy;
- pracownicy budowlani – 44 miejsca pracy;
- ślusarze – 35 miejsc pracy.

Poradnictwo zawodowe

1. Z usług **doradcy zawodowego** skorzystało **184 osoby** w ramach poradnictwa **indywidualnego**, natomiast **100 osób** w ramach poradnictwa **grupowego**.
2. Z usług Informacji Zawodowej skorzystało 132 klientów indywidualnych oraz 1 390 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych.
3. Opracowano 2 687 Indywidualnych Planów Działania dla osób bezrobotnych.

Aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu finansowane ze środków Funduszu Pracy

1. W 2015 roku programami aktywizującymi finansowanymi ze środków FP objętych zostało **921 osób** (w 2014 r. 849 osób), w tym:
  - staż u pracodawcy – 309 osób;
  - bon stażowy – 4 osoby;
  - prace interwencyjne – 76 osób;
  - prace społecznie użyteczne – 117 osób;
  - pomoc finansowa na podjęcie działalności gospodarczej – 81 osób;
  - wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy – 58 osób;
  - szkolenia – 53 osoby;
  - bon szkoleniowy – 31 osób;
  - bon na zasiedlenie – 49 osób;
  - bon zatrudnieniowy – 46 osób;
  - roboty publiczne – 54 osoby.
2. Efektywność zatrudnieniowa programów aktywizujących kształtowała się następująco:
  - prace interwencyjne – 81 %;
  - szkolenia dla bezrobotnych – 64%;
  - staże – 86%;
  - roboty publiczne – 94,5%;
  - prace społecznie użyteczne – 21%.